

Karaman, Dağlıç ve kuzu
etinin kilosu yarından
itibaren beş kuruş daha
ucuzlayacak

AKŞAM

Hususî otomobillerin
işletilmesine müsaade
edileceği hakkındaki
şayialar asılsızdır

Sene 23 — No. 8133 — Fiyatı her yerde 5 kuruş

CUMA 13 Haziran 1941

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Çok mühim hâdiselerin arifesinde bulunuyoruz

Süryenin işgali ağır, fakat emin bir şekilde devam ediyor. Hareketin yavaş gitmesi, birbirlerine silah çekmeye mecbur kalan Fransızlar ve kaderin acı cilvesi olarak karşı karşıya gelen eski müttefikler arasında çok kan dökülmesine sebebiyet vermemek içindir. Süryedeki derme çatma Fransız kuvvetlerinin mukavemeti uzun müddet devam edemez, deniyor. İngilizler, silâhtan ziyade propagandayı tercih ettikleri için cephede top gürlümesinden ziyade ses büyültücü âletlerin gürültüsü işitiliyormuş. Süryenin işgali başka ihtilâflara, şimdiye kadar yol açmamıştır. Bütün tehlikenin ortadan kalktığı henüz iddia edilemezse de ahvalin gidisi ümit vericidir. Berlin, iki eski müttefik arasındaki bu hâdiseye karışmak niyetinde olmadığını ihsas etmiştir. Evvelce de yazdığımız gibi Sürye, Almanya için bizâtihi gaye değildir. Kâfi derecede dağılmış, uzaklara gitmiş olan Alman kuvvetlerinin bir de — birçok yeni fedakârlıklarla — Süryeyi işgal etmeye çalışmaları, harp gayesi bakımından Almanya'ya hiç bir şey kazandırmaz. Sürye, ancak Mısır'a geçit olabilir. Fakat Alman kuvvetleri Afrikada Mısır hududuna gittikten ve istediği kadar gitmek imkânını bulduktan sonra Sürye, Mısır'a uzak ve zor bir yol kalır.

Esasen Almanyanın hedefi başka yerlerde olduğu anlaşılıyor. Mussolini, son nutkunda mühim bir hâdiseye haber verdi: Yunanistan'daki Alman kitaları çekilecek, yerine İtalyan askeri gelecektir. Girit ve Bulgaristan'daki Alman işgal kuvvetlerinin de geri alındığı ve şimalde doğru gittikleri evvelce yazılmıştı. Şu halde, Almanyanın — bu sıralarda — Avrupa cenubunda yeni bir harekete girişmeyeceği tahmin edilebilir. Harışmayaceği tahmin edilebilir. Harışmayaceği tahmin edilebilir. Harışmayaceği tahmin edilebilir.

Alman erkânı harbiyesinin muhtemel plânlarını keşfetmeye kalkışmak kehanetten daha güçlünc olur. Ancak, harici âlâmetlere ve rivayetlere bakarak bazı tahminler yürütmek, bir nevi fikir jimnastiği olabilir.

Almanyanın, Girit tecrübesinden sonra İngiltere'ye hücumu hazırlandığını rivayet edenler var. Bunun belibaşlı âlâmeti, başkumandanın şu aralık Fransada olması imiş.

Polonya ve Romanya hudutlarında tahşidattan bahseden haberler de çok. Romanya devlet reisi general Antonesko şimdi Münih'dedir, Alman ricâliyle konuşuyor. Besarabyayı geri almak, Romanyada sabit bir fikir hâlinindedir. Hazırlık da çoktur. Moskova'daki İngiliz sefiri de, hükümetin dâveti üzerine Londraya gittiğini, bu âlâmetler birşey ifade eder mi, bilmiyoruz.

Diğer taraftan, mehtaplı geceler geçtiği halde ne Alman tayyareleri Londraya, ne İngiliz hava kuvvetleri Berlin'e taarruz ettiler. Halbuki, şimdiye kadar, her ayışığı bu iki beldeye büyük felâketler getirmişti.

Necmeddin Sadak
(Devamı sahife 7 sütun 5 de)

İngilizler Merciyunu işgal ettiler

Müttefiklerin Şam istikametinde ileri hareketi devam ediyor

Fransız ajansı, İngilizlerin müteaddid defalar Beyrut'u bombadımın ettiklerini haber veriyor

Kahire 12 (A.A.) — Burada zannedildiğine göre müttefiklerin Şam istikametinde yaptıkları ileri hareketi devam etmektedir. Maamafih bu ilerleyişte hiçbir istical gösterilmemektedir. Çünkü burada mevzuubahs olan şey muslihane bir hulûlden ibarettir. Şam yolu üzerinde bulunan Hasbah'ın işgal edildiği hakkında Kahirenin bazı mahfillerinde çıkan haberi teyit eder mahiyette hiçbir haber alınmamıştır. Maamafih müttefiklerin yakında Şam civarındaki bağlara varması beklenmektedir. Bu muntaka çöl ve lavlardan teşekkül etmiş arazi ortasında bir vaha teşkil etmektedir.

Hür Fransız kuvvetleri kumandanlarından Albay Colet

Londra 12 (A.A.) — Teyit edildiğine göre imparatorluk ve İngiliz kitaları Merciyun'u işgal etmişlerdir. Vichy 12 (A.A.) — O.F.I. ajansının bildirdiğine göre İngiliz hava kuvvetleri dün öğleden sonra müteaddid defalar Beyrut'u bombadılar. (Devamı sahife 2 sütun 6 da)

Millî Şef

Dün Ankara Halkevindeki temsillere şeref verdiler

Ankara 12 (Telefonla) — Devlet konservatuarı Opera şubesi talebeleri bu akşam Halkevinde Mdam Butterfly'yi büyük bir muvaffakiyetle temsil etmişlerdir.

Millî Şef İsmet İnönü, refikalarıyla birlikte temsile şeref verdiler. Başvekil ve diğer vekiller de temsilde hazır bulundular.

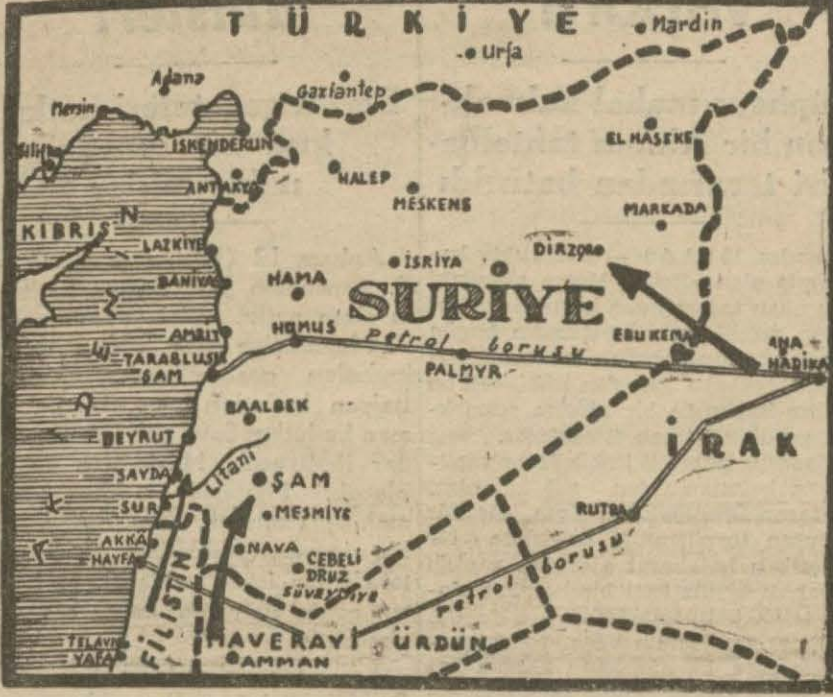
Madrid'de mühim görüşmeler

Hariciye Naziri muhtelif sefirleri ve maslahatgüzarımızı kabul etti

Madrid 12 (A.A.) — Stefani ajansından: Hariciye nazırı, İtalyan, Alman, Portekiz, İngiliz, Şili sefirleriyle, Papanın vekilini ve Türkiye maslahatgüzarını kabul etmiştir.

Bükreş elçimiz

Bükreş 12 (A.A.) — Türkiye büyük elçisi, refikasile beraber dün kral tarafından öğle yemeğine davet edilmiştir.

Müttefiklerin Suriyede taarruz istikametlerini gösterir harita

Harp harekâtı duruyor mu?

Berlinde dans yasağının kaldırılmasından sonra neşredilen tebliğ bu intibai veriyor

Berlin 12 (A.A.) — Bir hususî muhabir bildiriyor: Dans etmek yasağının kaldırılmasından sonra harp harekâtı harbiye hakkında umumî bir tebliğ neşredilmesi, faal safhanın nihayete erdiği ve halen bir vakfe geçirilmekte olduğu intibahı teyit etmektedir. Maamafih, bunun hasmı aldatmağa matuf bir hareket olması da muhtemeldir.

Almanların Sovyetler hududunda tahşidatı

Tahşid edilen Alman kuvvetlerinin muazzam olduğu bildiriliyor

Times, Almanların Sovyetlere taarruz edeceğini anlatan bazı haberler verildiğinden bahsediyor

Londra 12 (A.A.) — Alman haberlerden anlaşılacağına göre Sovyet hudutlarında muazzam Alman kuvvetleri tahşid edilmektedir. Bu haberlerin alınması İngilterenin Moskova'daki büyük elçisi Sir Stafford Cripps'in Londraya muvasalatı haberle aynı zamana tesadüf etmiş olması bugünkü Londra gazetelerinin nazarı dikkatini celbetmektedir. Temin edildiğine göre Sovyet hudutları boyunca tahşid edilen Alman kuvvetleri hakikaten muazzam kuvvetlerdir.

Times gazetesinin diplomatik muharriri, Berlin'den de Sovyetler Birliğine karşı bir taarruz yapılacağını anlatan bazı haberler verildiğinden bahsetmektedir.

Muharrir diyor ki: Tahşidat yapıldığının gizli tutulmaması ve B. Hitlerin daha ziyade yabancı addedilmesi lâzım gelen bazı kimselere bu sene içinde Sovyetler Birliğine karşı bir hücum hazırlandığı hakkında yaptığı beyanat, Almanların böyle bir projenin muvafak olacağına tam bir itimat beslediklerini veya bu işin ihtimamla hazırlandığını bir blöf olduğunu göstermektedir.

Bu hususta üç ihtimal ileri sürülebilir: (Devamı sahife 7 sütun 3 de)

Iraktaki İtalyan sefareti erkânî hareket etti

Londra 12 (A.A.) — (B.B.C.) Iraktaki İtalyan sefareti erkânî dün Bağdadı terketmiştir.

Almanya Türkiyeden geçiş izni istemedi

Berlinin Türkiye'ye karşı siyasetinin esasî hiç bir ihtilâfa meydan vermemektir

Berlin, eski müttefik Türkiye ile bir ihtilâf zuhur ettirebilecek her hareketten çekinmek lüzumunu göz önünde tutmuştur

Berlin 12 (A.A.) — Hususî muhabirimiz bildiriyor: Aşağıdaki telgraf metninin aynen keşidesi hususunda bana salâhiyet verilmiştir.

Ecnebi gazeteciler tarafından Almanyanın Türkiye topraklarından geçme müsaadesini talep ettiğine dair Berlinde yayılan şayialar hakkında salâhiyetkar mahfillerle yapılan konuşmalar şu suretle hülâsa edilebilir. Almanya hiç bir vakit Türk erazisinden askerî mahiyette transitler icrasını ne istemiş ne de düşünmüştür. Böyle bir ihtimal bir hayal mahsulünden başka birşey değildir.

Irak ve Suriye vekayilı Almanya devletine isnad olunan plânların hakikate tevafuk etmediğini ve Almanya devletinin hiç bir suretle Türkiyenin emniyetini tehdid etmeğe veya Türkiye'ye karşı Türk hükûmetinin arzusu-na, Türk milletinin şeref veya menfaatine muhalif talebler serdetmeği düşünmediğini isbat etmiştir.

Almanya'ya isnad olunan transit projeleri ecnebi gazetecilerin tertipleri ve Türkiye ile Almanya arasındaki münasebatı ihlâl etmek isteyen ecnebi manevralardır. Aynı zamanda bu tertibatla

(Devamı sahife 7 sütun 4 de)

Dikkatleri:

Gafil avlarcasına nizam olur mu?

Sırtında yük taşıdığı için 38 hâmal yakalanmış. Ve bu, bir gün içinde, gökten düşer gibi olmuş.

Halbuki diğer günler zarfında hâmalların binlerce yollarda yük altında dolaşılıyor. Vakit ve saat erişince anızın bir emir: Bunlardan 38 tanesi tutuluyor.

Nizamlarımızı, sağınak halinde, gafil avlarcasına tatbik etmesek; «heh gün ve aksamdan» riayet edilir bir hale koysak...

BU SABAHKI TELGRAFLAR

Nihaî zafere kadar harbe devam

Londrada taplanan müttefikin konferansında buna karar verildi

İngiliz Başvekili B. Churchill'in dünkü yeni nutku

Londra 13 (Radyo sabah saat 8,15 de) — İngiliz Başvekili B. Churchill, Dominyonlar ve İstila uğrayan müttefik devletler müesseslerinin Saint James sarayında aktettikleri konferansa riyaset etmiş ve bu münasebetle mühim bir nutuk irad etmiştir. B. Churchill bu konferansa 700 milyonluk bir kütlenin temsil edildiğini ve İngiltere ile müttefiklerinin nazi tahakkümüne nihayet vermedikçe sulh aktetmeyeceğini hatırlattıktan sonra nutkuna devamla demiştir ki:

— Mücadele, uzun ve sert olacaktır. Fakat muhakkak olan birşey vardır ki, o da Avrupa nizamını Almanların kuramayacaklarıdır.

Büyük Britanya ile müttefikleri sulh istemiyorlar, şimdi semalarımıza hâkim bulunuyoruz. İtalyan donanması muattal bir hale getirilmiştir. Alman donanmasının ekserisi ya sakatlanmış yahud limanlarda duruyor. Bize yapılan zararlar maneviyatımız kırmamıştır. Harp sanayimiz günden güne terakkî ediyor. Batırılan gemilerin yerine Amerika bize yeni gemiler veriyor. Müsellâh bir camia şeklini alıyor. Bütün hür milletlere ve Amerika'lara bağırıyoruz: Kalbiniz müsterih ve mutmain olsun. Bu fedakârlıklar ve ızdıraplar içinden beşerin şerefi ve hürriyeti kurtulacaktır.

Konferansın verdiği kararlar şunlardır:

1 — Müttefikler Alman ve İtalyan tahakkümüne karşı nihâî zafere kadar birbirine yardım ve mücadeleye devam edeceklerdir.

2 — Devamlı bir sulhün esaslı şartları milletlerin hürriyet ve istiklâl ve kendi serbes rey ve arzularıyla teşriki mesal etmeleridir.

Boris - Mussolini

mülâkâtı 2 saat sürdü

Roma 13 (A.A.) — Bulgar kralı Borisin dün Mussolini ile mülâkâtı iki saat kadar sürmüştür. Kral Boris dün kral ve imparator Viktor Emanuele beraber Pizaya gitmiştir.

Fransız Alberta vapuru torpilleyen kimmiş?

Vichy 13 (A.A.) — Bahriye Nezaretinin tebliğine göre Alberta namındaki Fransız petrol gemisi Akdenizde bir İngiliz tahtelbaharı tarafından torpillenmiştir. Gemi hasara uğramış, fakat batmamıştır. 7 kişi kaybolmuştur.

Müttefikler Saydanın civarına geldiler

Litani nehrinde ve Matullanın şimalinde Fransızların asıl mukavemeti kırıldı

Kahire 13 (A.A.) — B. B. C. Müttefik kuvvetleri Suriyede ileri hareketlerini devam ederek Sayda şehrinin civarına ve Şamın 15 kilometre cenubuna kadar varmışlardır. Fransızların Litani nehrinin geçidine ve Matullanın şimalinde göstermek istedikleri esaslı mukavemet, tüfek ve uzun menzilli top ateşiyle kırılmıştır. Teslim olan Fransız kuvvetlerinin yarısı, müttefiklere karşı muhabbetini göstermiştir.

Hayfa ve Tel - aviv bombalandı

Kudüs 13 (A.A.) — Çarşamba gecesi Hayfa ve Tel-aviv şehirleri bombalanmışlardır. Tel-avivde 8 ölü, 25 yaralı, Hayfada bir ölü ve bir yaralı vardır.

İngiliz tayyareleri müessir bir yardım gösteriyor

Kahire 13 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri umumî karargâhının tebliğine göre İngiliz tayyareleri Suriyede ilerilemekte olan müttefikin kuvvetlerine müessir bir yardımda bulunmaktadır. 10/11 haziran gecesi Halep tayyare meydanı bombalanmış, tayyareler, binalar üzerinde tam isabetler vuku bulmuş ve yangınlar çıkmıştır.

İngiliz kara ve deniz tayyareleri Beyrut limanına hücum etmişlerdir. Bir Fransız tayyaresi düşürülmüştür.

Prens Kiril kral mı olacak?

Berlinde bu hususta şayialar devam ediyor

Bern 13 (A.A.) — Gazette de Zurichin Berlindeki muhabirine göre Alman payitahtının iyi haber alan mahafilinde kral Borisin kardeşi prens Kirilin yakında Slovakya kralı olacağı ısrar ile söylenmektedir.

Mezkûr gazetenin Sofyadan vuku bulan istihbaratına göre salâhiyettar Bulgar mahfilleri, bu haberi ne tekip, ne de teyid ediyorlar.

Laval Parise döndü

Paris 13 (A.A.) — Vichy civarındaki villasında birkaç gün istirahat etmiş olan Laval Parise dönmüştür.

— Şu kadınların elbiselerine bak monşer, adeta birer şiir!..
— Yok canım, sokağa atsan ellişer lira eder!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

İngiliz tebliği

İki İtalyan generalinin esir alındığı bildiriliyor

Kahire 12 (A.A.) — Orta Şark İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Libyada, vaziyette hiçbir değişiklik yoktur.

Habeşistanda, Adisabeba'nın 270 kilometre garbinde bulunan mühim Lakent şehri Habeş vatanperverleri tarafından zaptedilmiştir.

Sahil muntakasında, İngiliz deniz ve hava kuvvetlerinin işbirliği ile Hind kuvvetleri birdenbire bir ihraç hareketi yapmışlar ve Assab limanını zaptetmişlerdir. Şimdiye kadar sayılan esirler arasında 50 bahriyelî, 87 tayyareci, 39 Alman bahriyelî ve bir miktar da İtalyan askeri vardır. General Bardia ve Diacentini ile bahriye yüzbaşısı Colla da esir edilmiştir.

Cinima muntakasında umumî ilerleyişimiz devam etmektedir.

Suriyede, dünkü çarşamba günü müttefik kuvvetler bütün muntakalarda mühim terakiler kaydetmişlerdir.

Suriyeye girişimizin hedefleri hakkında yanlış malûmatla aldatılan Vichy kitaları bazı muntakalarda mukavemet göstermekte, ileri yürüyüşümüzün manıya uğramaması için bizi kuvvet istimaline mecbur etmektedir. Bu kitalar tenkil edildikten sonra birçokları Suriyenin Alman girişine karşı himayesi olan müttefiklerin maksadı hakkında tevcehüllerini ifade ediyorlar.

İraka vaziyet sükûnetini muhafaza etmektedir.

Alman tebliği

Berlin 12 (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliği:

Bir Alman denizaltısı 12.000 tonluk düşman ticaret gemileri batırmıştır.

Alman hava kuvvetleri dün gündüzün ve geceleyin İngilterenin cennubunda ve merkezinde mühim askeri hedeflere ve keza İngilterenin şark sahilinde İskonya sahilindeki liman tesisatına taarruzlar yapmıştır.

Şimali Afrika'da, Alman topçusu, Tobruk civarında düşman kitalarına, araba tecemmüllerine ve su tesisatına şiddetli ve tesirli ateş açmıştır.

Düşmanın gündüzün işgal altındaki topraklara girmek teebbüsleri tarfedilmiştir. Av tayareleri ve hava dâfi bataryaları beş İngiliz tayyaresi düşürmüştür.

Dün gece düşman Şimali ve Garbi Almanyanın müteaddit mevkiilerine infilak ve yangın bombaları atmışlardır. Sivil halk arasında ölü ve yaralı vardır. Kolonyada, Dulsburg'da Bohum'da evlerde büyük tahribat olmuştur. Endüstri ve demiryolları tesisatı az hissedilir hasar görmüştür.

Gece hava müdafaası bilhassa tesirli olmuştur. Gece avcıları, hava dâfi bataryaları ve bahriye topçusu mütearız İngiliz tayyarelerinden onunu düşürmüştür.

İtalyan tebliği

Roma 12 (A.A.) — İtalyan umumî karargâhı tarafından nesredilen resmi tebliği: 11/12 haziran gecesi İtalyan bombardıman tayyareleri Malta tayyare meydanlarına müteaddit defalar hücum etmişlerdir. Dün ada üzerinde yapılan bir keşif uçuşu esnasında avcı tayyarelerimiz Hurricane tipindeki İngiliz tayyareye tezekküllü ile muharebeye tutuşmuş ve bunlardan ikisini düşürmüştür.

Merkezî Akdenizde avcı tayyarelerimiz düşman bombardıman tayyarelerini önleyerek Blenheim tipinde bir tayyare düşürmüştür. Bir başka İngiliz tayyaresi de Pantelari adasının cennubunda bir İtalyan torpidosu tarafından düşürülmüştür. Keşif tayyarelerimizden biri dönmemiştir.

Ege denizinde İngiliz tayyareleri Rodos adasını bombardıman etmişlerdir. Şimali Afrika'da: Tobruk cephesinde topçumuz düşmanın zırhlı arabalarını ve mülâhîz vesaat tahşidatını müessir surette bombardıman etmiştir. Tayyare teşekküllerimiz Tobruk'taki tahkimatla işe hedeflerine bir çok defalar hücum etmiş, yangınlar ve infilaklar husule getirmişlerdir.

Alman tayyare filoları Marsa Matruh üssünü bombardıman etmişlerdir. Bir benzin deposu yakılmıştır. İngiliz tayyareleri Bingazi muntakasında bazı mevkiileri bombardıman etmişlerdir. Sivil halk her zamanki gibi sükûnet ve inzibatı muhafaza etmiştir.

Sarki Afrika'da: İngiliz tayyakinin artması dolayısıyla kitalarımız geride hazırlanmış olan yeni mevzilere çekilmiştir.

Antonesco'nun seyahati münasebetile bir tebliğ

Münih 12 (A.A.) — Aşağıdaki tebliğ nesrolunmuştur: Dün saat 18 de, Alman Hariciye nazırı B. von Ribbentrop Romanya devlet reisi general Antonesco'yu kabul etmiş ve uzun ve samimi bir mülâkatta bulunmuştur.

Almanya Suriye işine karışmıyor

Suriye hâdiseleri Vichy'de büyük bir yeis uyandırdı

Bâ 12 (A.A.) — Basler Nachrichten gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor: «Alman Hariciye Nezaretinde, Almanyanın, Suriye anlaşmazlığında, Fransaya ancak siyasi sempati gösterceği, Fransanın yalnız hareket etmesi icab eyileceği beyan olmuştur. Fransanın kendi müstemlekelerinin müdafaasını mümkün kılmak üzere mütearake şartları tadil edilmiştir. Fakat bu tadillerin mahiyeti bildirilmemektedir.»

Gazette de Lauzanne'nin Berlin muhabiri diyor ki: «Alman Hariciye Nezareti, sırf Fransızları alâkadar eden Suriye anlaşmazlığında, Almanyanın yalnız müşahid olduğu nokta nazarını muhafaza etmektedir. Fakat Berlin, Vichy'nin siyasi aksülâmelerinden gayri memnundur. Bu aksülâmeler, «lüzumu kadar enerjik ve sarıh» telâkki edilmektedir.»

Neuer Züricher Zeitung gazetesinin Vichy muhabirine öre, amiral Darlanın nutku ve gayri meşgul muntaka gazeteleri Suriye hâdiseleri hakkında umumî bir yeise tercüman olmaktadır.

Vichy hükûmeti, çok müşkül bir iki yıl âzında bulunmaktadır. Eğer İngiltereye ve de Gaulle'ülere karşı muhasamat açarsa, Fransayı umumî harbe sürüklemek tehlikesi vardır. Diğer taraftan Suriyede bir İngiliz muvaffakiyeti de Gaulle hareketini kuvvetlendirecektir.

Fransız kabinesi Suriye vaziyetini tedkik etti

Vichy 12 (A.A.) — İyi haber alan mahfillerde öğrenildiğine göre, dün sabah toplanan Nazirlar Heyeti, bilhassa Suriyedeki vaziyet ile meşgul olmuştur.

Suriyeye yiyecek

Londra 12 (A.A.) — (B.B.C.) Harp ekonomik nezareti resmi bir memuru Suriyeye gıda maddeleri gönderilmesi için hazırlık yaptığını, bunların en kısa zamanda gönderilmesi için Filistin'de kâfi stoklar mevcut olduğunu söylemiştir. Aynı memur şu sözleri ilâve etmiştir:

«Eğer Suriye Britanyanın müttefiki olursa Amerika ve Britanyadan Fransız hattı üstüve Afrika'nın istifade ettiği kolaylıklardan müstefid olacaktır.»

Sovyetlerle Japonya arasında ticaret anlaşması yapıldı

Moskova 12 (A.A.) — Stefani ajansından: Tass ajansının bildirdiğine göre bu sene 17 şubat tarihinde beri, harici ticaret komiseri Mikoyan ile, Moskovadaki Japon büyükelçisi Matekava arasında, bir ticaret mukavelesi ve karşılıklı tediye ve mal mübadelesi anlaşması akdi hakkında yapılan müzakereler, mütakabil müsaadekarlıklarla mesud bir cereyan takib etmiş ve 11 haziran tarihinde bu mukavelelere paraf edilmiştir.

Hususî otomobiller

Seyrüsefere müsaade edileceği hakkında yeni hiç bir karar yoktur

Ankara 12 (Telefonla) — Hususî otomobillerin seyrüseferine müsaade edileceğine dair bazı şayialar dolanmaktadır. Koordinasyon heyetinden salâhiyyetler bir zat bu hususta alınamıy yeni hiçbir karar olmadığını söylemiştir.

Jules Henry'nin cenazesi bugün Ankaradan şehrimize getiriliyor

Ankara 12 (Telefonla) — Vefat ettiği birkaç gün evvel yazdığımız Fransanın Ankara büyük elçisi Jules Henry'nin cenazesi yarın (bugün) saat 10 da Hariciye Vekâleti tarafından kaldırılarak İstanbula nakledilecektir.

Romanyada masonluk aleyhinde sergi

Bükreş 12 (A.A.) — Stefani ajansından: General Antonesco Mason teşkilâtına mensup olanların listelerini neşrine müsaade etmiş ve masonluk aleyhinde daimî bir sergi tesisine karar vermiştir.

Batırılan Amerikan vapuru

Şüpheye mahal kalmaksızın bir Alman tahtelbâhri tarafından batırıldı

Londra 12 (A.A.) — Atlantikte batırılmış olan «Robin Moor» adındaki Amerikan vapurundan kurtarılmış bulunan yolcularla mürettebatın bugün geç vakit Pernambouc'a muvasalatları belkennektir. Amerika hükûmeti bu hâdisde hakkında bir hüküm vermekten şimdilik iktinab etmektedir.

Hariciye Nezareti Robin Moor vapurunda bulunanlardan sağ kalanları kurtaran Brezilyalı kaptanın mezkûr vapurun torpillendiği hakkında bir Amerikan istihbarat ajansına yaptığı beyanatı henüz katli bir hakikat olarak telâkki etmemektedir.

Times gazetesinin Vashington muhabirine göre, bu hâdisenin kasden yapılmış bir hücum olduğu tahakkuk ettiği takdirde Amerika hükûmetinin nasıl bir karar alacağını şimdiden kestirmek imkânsızdır. Bundan başka müteavizin hüviyetinin tesbit edilememesi de ihtimal dahilinde bulunmaktadır. Bununla beraber 1915, 1916, 1917 senelerinde gösterilmiş olan hudsuz sabın tekrar gösterilmeceğine şüphe yoktur.

Vashington 12 (A.A.) — Birleşik devletler Hariciye Nezareti, Amerikan bandıralı Robin Moor vapurunun şüpheye mahal kalmıyacak bir surette bir Alman denizaltısı tarafından batırılmış olduğunu bugün bildirmiştir.

Uzak Şarkta

Japonya Hollanda Hindistanındaki heyetini geri çağırıyor

Tokyo 12 (A.A.) — Stefani ajansından: Hükûmet azalarıyla baş kumandanlık müessilleri arasında aktehdip 4 saat devam eden konferanstan sonra Japonyanın Hollanda Hindistanına karşı alacağı kat'i vaziyetin tesbit edildiği bildirilmiştir. Bu itibarla Batavya'daki Japon muhahas heyeti reisi Yoshi Zava'ya talimat gönderilecektir. Bu talimat, mahalline vusulünden sonra neşrolunacaktır. Hükûmet bu hususta şimdilik hiç bir beyanatta bulunmamıştır.

İstihbarat servisi tarafından neşrolunan kısa bir tebliğde aktehdilen konferanstan sonra hükûmet politikasının Hollanda Hindistanındaki Japon heyetinin geri çağırılması şeklinde tesbit edilmiş olduğu umumiyetle tahmin olmaktadır.

Bundan başka az samimi olan vaziyetlerden dolayı Hollanda makamları ile müzakereye devamın faydasız olduğu beyan edilmiştir. Bazı müşahidelerin fikrine göre Japon muhahas heyetinin geri çağırılması mütakal Japon - Hollanda müsaabesbetlerinin inkıta manasını tazammun etmemektedir.

Hollanda Hindistanı resmi makamları vaziyetlerinin yeniden tetkik edecekleri ana kadar müzakere sadece talik edilmiş olacaktır.

Libya sahillerinde

İki İngiliz harp gemisinin battığı bildiriliyor

Londra 12 (A.A.) — Amirallik dairesinin tebliği: Amirallik dairesi konseyi, Terror ve Lady Bird harp gemilerinin, Libya sahilleri açıklarında yapılan hareket esnasında düşman tarafından batırılmış olduğunu tessürle bildirir. Telef olanların aleleri keyfiyetten derhal haberdar edilmiştir.

Amerikanın yardımı

Londra 12 (A.A.) — İngiltereye harp malzemesi ırsalâtı meseleleriyle meşgul olmak üzere B. Rooseveltin İngilterede bulunan hususî mümessili B. Harriman, Amerika Birleşik devletleri tarafından Orta şarka gönderilen Amerikan teçizatının vusulü işlerle alâkadar kısa bir ziyareti için Orta şarka hareket etmiştir. B. Harrimana, İngilterede vaziyetinde kendisine yardım eden general Royce ile albay Green refakat etmektedir.

B. Mussolininin son nutkunun akisleri

Berlin gazeteleri nutku kısa bir surette nakletmişler

Ankara 12 (Radyo gazetesi) — B. Mussolinin yeni Balkan haritasını çizen nutku alâka uyandırmıştır. B. Mussoliniye göre Arnavutluğun hudutları genişletilecek, Karadağ İtalyan hücutları içine girecek, Alman hudutları Sava nehri ötesine kadar ilerleyecek, Hırvatistan krallık olacak, Fiyumeden Macaristana mahreç verilecek, Yunanistan harbin devamı müddetince İtalyanlar tarafından işgal edilecek ve harpten sonra İtalyanın hayat sahasına girecektir.

Berlinden gelen bir habere göre B. Mussolininin nutku Almanya'da bitaraf mahfillerde iyi bir tesir husule getirmemiştir. Ancak bu bitaraf mahfillerin kimler olduğu bildirilmemektedir.

Berlin 12 (A.A.) — Bir hususî muhabir bildiriyor: B. Mussolinin nutku, Berlin bitaraf mahfillerinde nahoş bir tesir yapmıştır ve heyecanla tefsir olunmaktadır.

Alman gazeteleri, nutkun İtalyan-Alman tesanüdü ve Amerika ile münasebetler üzerinde ısrar eden çok kısa hüdlarını neşir ile iktifa etmektedir. Yunanistan hâdiseleri hakkında, B. Mussolinin, İtalyan kayıplarını açık surette itiraf ettiği söylenmekle iktifa olunmaktadır.

Hiçbir, gazete, B. Mussolinin nutkunda, Yunanistanın askeri işgali ve hayat sahası hakkındaki parça ile İtalyanın hattâ harici yardım olmadan Yunanistanı nisanda matematiki surette mağlûp edeceği hakkındaki fıkraları iktibas etmemiştir.

B. Mussolininin hayat sahası hakkındaki cümlesinin manası ile alâkadar sarıh bir sual sorulmuştur. Biz su cihet anlatılmıştı ki askeri işgalin siyasi teşkilâtlandırma ile ve hayat sahası ile hiçbir alâkası yoktur ve bahis mevzuat olan keyfiyet, halli genel kurmaylara ait dahili askeri bir meseledir. İtalyan askerleri ancak Alman askerlerinin yerini almaktadır.

(Devamı sahife 7 sütun 4 de)

Fransız donanması

Toulon'dan Şarka hareket ettiği tekrar bildiriliyor

New-York 12 (A.A.) — Reuter: New-York Times gazetesinin Vashington muhabirinin bildirdiğine göre, Vashingtondan gelen haberler, Toulonda bulunan Fransız filosu cüzütamlarının şarki Akdenize hareket etmiş olduğu merkezindedir.

İngiltere tuara iştirak ediyor

İngiliz ticaret birliği bir pavyon inşa ettirecek

İzmir 12 (Telefonla) — İngiltere hükûmeti, bu seneki fuara resmen iştirak edeceğini İzmir koşolusu vasıtası ile alâkadarları bildirmiştir. Bu seneki iştirakin geçen senekinden daha zengin olacağı haber verilmektedir. Ayrıca İngiliz Ticaret birliği fuarda hususî büyük pavyon inşa ettirecektir.

Yardım sevenler cemiyetinin Denizli merkezi açıldı

Denizli 12 (A.A.) — Bugün Denizli bayanları bayan Tekelinin başkanlığında Vali, Parti ve Halkevi reislerinin huzurunda Halkevinde yaptıkları bir toplantı ile Yardımsevenler Cemiyetinin Denizli merkezini açmışlardır. Yardımsevenler Cemiyetinin Denizli şubesinin bu suretle faaliyete geçmesi münasebetiyle cemiyetin yüksek hamisi Bayan İnönüye gönderdikleri bir telgrafla saygılarını teyit etmişlerdir.

Suriyede harekât neden yavaş gidiyor?

İngilizler kan dökülmesine mâni olmağa çalışıyorlar

Londra 12 (A.A.) — Suriyedeki askeri hareket, lüzumsuz yere kan dökülmesinin önüne geçilmek arzusunun ve ihtiyatın dikte ettiği bir betaetle devam etmektedir. Hür Fransız ve İngiliz kitaları kumandanları, Suriye garnizonları kumandanları ile müzakere imkânlarının hiçbirini kaçırmamak endişesi ile hareket etmektedir. Londrada teyid edilmiyen haberlere göre, bilhassa Şam hakkında bazı müzakereler şimdiden yapılmaktadır.

Tebliğlerin bildirdikleri dışında, asıl hareket hakkında Londrada sarıh malûmat elde edilemesi aşağı yukarı imkânsızdır. Mücadele hiçbir yerde çok şiddetli gibi gözükmemektedir ve umumî hissiyat, Vichy hükûmeti kitalarının daha ziyade İngiliz ve Hür Fransızlarla arkadaşlık yapmağa mütemayıl bulundukları merkezindedir. Esasen kendilerle temas tesit edilmiş olan kitalar, Fransızlara karşı sarıh sempati göstermektedir. Müttefiklerin ileri hareketine karşı mukavemetin daha fazla kendisini hissettirdiği noktalarda, Vichy hükûmeti tarafından kullanılan cüzütamlar ekseriyeti itibarı ile yerli kitalardan mürekkeptir. Bunlar, seferlerine körü körüne itaat etmekte ve bunların arkadaşlık hissiyatına yapılan hitaplar pek az tesir ıera etmektedir.

General Antonesco

B. Hitlerle görüşükten sonra Bükreşe döndü

Münih 12 (A.A.) — B. Hitler bugün saat 11 de partinin merkezinde general Antonesco'yu kabul etmiştir. Bu mülâkatta Hariciye Nazırı B. von Ribbentrop da hazır bulunmuştur.

B. Hitler mülâkattan sonra general Antonesco'yu öğle yemeğine alıkoymuştur. Romanya devlet reisi general Antonesco yemeği mütakip Bükreşe dönme üzere tayyare ile Münih'ten hareket etmiştir.

Münih 12 (A.A.) — D. N. B.: Alman Hariciye Nazırı B. von Ribbentrop dün akşam general Antonesco şerefine büyük bir ziyafet vermiştir.

Köstence limanına girecek vapurlar hakkında yeni tedbirler

Bükreş 12 (A.A.) — Stefani ajansından: Romanya Bahriye nezareti Köstence limanına girecek gemiler hakkında yeni tedbirler almıştır. İbu limana girecek olan bütün gemiler Tuzla burnunun şark ve cennub şarkisinde dört buçuk mil uzakta askeri bir klavyüz beklemeye mecbur olacaklardır. İşaretlere mütakallik neşredilen talimat lağvedilmiştir.

Sevretlerin Tahran elçisi

Moskova 12 (A.A.) — Sovyet hükûmeti, Berlin büyük elçiliği eski müğaviri B. Smirnov'u Tahran büyük elçiliğine tayin etmiştir.

Eritrede

İngilizler Assab limanını zaptettiler

Aden 12 (A.A.) — İngiliz kara, deniz ve hava kuvvetlerinin işbirliği ile yapılan bir gündüz hareketi neticesinde Eritrede Assabın zaptedilmiş olduğu resmen bildirilmektedir.

İngilterenin Moskova elçisi Londrada

Londra 12 (A.A.) — İngilterenin Moskova büyük elçisi sir Stafford Crippes'in Londraya geldiğini bu akşam Hariciye nezareti bildirmiştir. Hatırlarda olduğu üzere B. Crippes, Hariciye Nazırı B. Eden tarafından Londraya davet edilmişti. Büyük elçi bir kaç gün sonra Moskovaya dönecektir.

İmparatorluk konferansı

Wellington 12 (A.A.) — Yeni Zelanda başvekil muavini B. Nash bugün yaptığı beyanatta demıştır ki: Başvekil B. Fraser, Londradaki ikamet esnasında imparatorluk konferansına toplanması meselesini müzakere edecektir. B. Fraser bu mesele hakkında sonradan hükûmetle temas eyilecektir.

ALi ile VELi

Radyoda alaturka

Ali — Bir mektup aldık, dinle, Veli...

Oku:

«Bay Vedad Nedimin radyo müdürlüğünü üzerine aldıktan sonra bazı yeniliklere teebbüs ettiğini görüyoruz. Fakat bu meydana alaturka musikiye tamamilе üvey evlâd muamelesi yapıldığını kendi hesabıma teessürle müşahade ediyorum. Alaturka, âdetâ bir kibar meclise girebilmiş ve kapının yanında yer verilmiş bir fakir adam muamelesine tâbi tutuluyor. Bunun için misalini istiyorsunuz. İşte: Fasil saz heyetine âdetâ defî belâ kabilinden saat 18 ile 18.30 arasında çalmak hakkı veriliyor. Bu saatte hemen herkesin ya işinin başında veya yolda bulunması şüphesizdir. Sonra bazı solo şarkılara da ancak ve lütfen on beş ve hattâ on dakikalık bir zaman ayrılıyor. Halbuki alaturka bu nimetten kemalile mütenâ'imdir. Fakat düşünmek lâzımdır ki burası Türkiyedir ve çalan da Türk radyosudur. Muhakka ki ekseriyeti azime ve koca Anadolu'daki büyük kitle alaturka saz bekler ve eski ve ağır şarkılarını bile alafından iyi anlar ve zevkle dinler. Bu hususta kendimi nümune olarak gösterebilirim.

Şimdi farzedelim ki gençlerin bir kısmı veya alaturka ile meşgul olanlar da alaturkaya beğenmesinler. Fakat bunu telâfi onlarca güç birşey değildir. Radyonun müşirini biraz çevirdiler mi Avrupa'nın muhtelif merkezlerinde bizimki ile kabilî kıyas olamayacak yüksek, hem pek yüksek istasyonlar bulabilirler. Oralarda, ağır havalar mı, hafif çalgılar mı hepsi mevcuttur. Bazan bizde zarurî olarak zevkimizi tatmin için Mısır ve diğer Şark merkezlerini arıyoruz.»

Ali — (Devamla:) İşte mektubun en canlı satırları... Bundan başka da bu kabil mektuplar alıyoruz... Ne dersin?

Veli — Birşey demiyelim. Fakat halkın fikrinin bu merkezde olduğunu göstermek için nümune diye mektubu neşirle iktifa edelim.

Aliveli

İngilizler Merciyunu işgal ettiler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

man etmişlerdir. Fransız hava dâfi topları faaliyete geçmiştir.

Hür Fransızlara iltihak

Kahire 12 (A.A.) — Reuter: Suriyedeki Fransız subay ve erlerinden birçok «Hür Fransız» ya iltihak etmektedir. Burada söylendiğine göre, general Dentz emri altındaki kitaların Vichy hükûmetine sadakatini temin etmek maksadile subay ve erbaşların ahlaklarını İngiliz ordusundaki seviyeye bulacak derecede arttırmıştır. Fakat rüşvet mahiyetindeki bu hareket ekseriyetle, arzû edilen aks' bir netice vermektedir.

Beyrut 12 (A.A.) — 12 haziranda alınan haberlere göre keşif mürezelerimiz Kisve muntakasında taarruzi keşif faaliyetinde bulunmuşlardır.

Merciyun ve Cebeli Dürüz muntakalarında iş'ara değer bir şey olmamıştır.

Düşman, donanmasının şiddetli yardımına rağmen ilerlemeğe muvaffak olamamıştır.

Ne demeli?

İzmirden dahiliye mütehasısı Doktor B. İhsan Ekin muharririmiz Vâ - Nâ'nın fıkrasındaki «Okult» tabirine itiraz ediyor.

«Okult»

dememeli;

«gizli»

demeli!

diyor. «Occulte» sözü «gizli» den biraz farklıdır. Meselâ fransızca «caché» si karşılığı değildir. «Ulumu hafiye», «ilmi sersir» mukabilinde «okult ilimler» denir. «Gizli ilimler» denise bu mefhum aklı gelmez diye, muharririmiz o tabiri kullanmıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Yunus balıkları

Yunus balıkları hakkında çok eski tahassüslerim vardır. Şimdi burada aleyhlerine yazmak istemedim. Fakat o da mukaddermiş. Neylersiniz: Hissiyata itibar yılı değil; kâr yılı, kâr!

Çocukken babamla beraber Cevdet Paşanın Kısası Enbiyasını okurdum. Gözlerimi testeklerle açıp bu dini menkulâtı büyük bir alakayla dinlerdim. Hale Hazreti Yunus'un balık tarafından yutulduktan sonra palüze misali karaya atılış pek alâkâmı celbetmişti. «Acaba hangi balık yutmuş? Gördüğümüz Yunus balıkları mı?» diye sormuştum. «Bunlar, akıl, muhakeme, mantıkla halledilecek işler değildir, oğlum... Bizim halk, denizlerimizdeki en büyük mahlûkun Yunus olduğunu görmüş; zahir peygamberi yutan budur diyerek onr da öyle isim takmış...»

Sonra seyahatlere çıktık. Vapurun burun tarafına yaklaşıp, torpil mucidine ilham vermek istercesine, iki yandan, suları köpürte köpürte ilerleye sıçrayan, batacıkla seğırten ve gemimizle yarışan bu hayvanları zihinimde bir takım efsanevi tahayyülünde birer seyredirdim. Sever, azıcık da hasyet duyardım. Yalnız Akdeniz'de, Marmarada değil, Boğazda da ne zaman Yunusların taklak atıldığını görsék lâkayt kalamayız. Tabiatın güzel tezahürlerini — meselâ gök kuşlarını, yahut yıldız kaymasını göz terir gibi — yanımdakileri ikaz ederiz. Bihassa çocuklara gösteririz:

— Bak, bak...

Bunlar, denizlerin neşesi gibidirler...

Görünüşte oynuyorlar, hopluyorlar... Cilveleşiyorlar...

Heyhat! Ekseriya zevahirle benattın birbirine uymakla...

Bahçıklıkla uğraşan bir dostum bana geçen gün Kadıköy vapurunun güvertesinden uzaktaki dalgaları göstererek:

— Şunlar üzerine dikkati celbet... Gittikçe ürüyorlar... Felâket halini alacaklar... Yakında, İstanbul balıklığına mahvolacaklar... — dedi.

Bunu biraz avcı mübalâğası saydım. Zira kalûbelâdan beri Yunuslar ve diğer balıklar mevcuttur. Büyükler küçükleri yutagelmış. Fakat tabiatla küçükleri çok yumurtlamak, üremek silâhını verdiği için dostumun tevhehhüm ettiği «yok olma felâketi» kaydedilmemiş...

Neyse... O yine anlattı ve anlatıklarının edine büyük hakikat hisseleri mevcuttur. Aynen nakledeyim.

Dedi ki:

— Dünyanın her yerinde Yunus avcılığı yapılır. Bu hayvanın yağınan istifade edilir. Biz, istifadesinden vazgeçtik; müthiş zararlarla karşılaşırız; sürüleri takip ediyorlar; dağıtıyorlar. Avcıların mâni oluyorlar. Altılarından da köpek balıkları gidiyor. Onların «kaçırdığını yiyorlar. Yemek suretile imhaları haydi, neyse, fakat balık kafilelerinin dağılmasına sebebiyet veriyorlar. Bosfor ve Marmara deniz mahsullerini ne hazine olduğu nazariye olarak anlaşılmıştır. İnşallah tatbiki olarak istifade kalksacağız. Bu katta da istifadeye kalksacağız. Bu günün yakın olmasını dileriz. Zira, bütün Avrupalıların aç olduğu sırada da balık sanayisini yoluna sokarsak, büyük bir fırsat kaçırmış kamazsak, büyük bir fırsat kaçırmış sayılırız. Amma, bu iş, (tıpkı köylerimizde yabandomuzu mücadeleleri gibi) Yunus balığı mücadelesiyle müvazi olmak mecburiyetindedir...

Cocukluğunda âdeta efsanevi — dini bir hasyet duyduğum Yunus balıkları... Seyrine doymadığım güzel hayvanlar... Aleyhinizde bir davamın avukatlığını ettiğim için özür dilerim...

Fakat söyledim gibi: Hissiyata itibar yılı değil... Kâr yılı... Kâr... (Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Et fiyatı ucuzladı

Bütün fiyatlar beş kuruş indirildi

Fiat mürakabe komisyonu, dün Vali muavinlerinden B. Ahmed Kınığın riyaseti altında toplanarak perakende et fiyatlarını 5 kuruş ucuzlatmış, kuzu ya azami satış fiyatı koymuştur. Aynı 15 inci sabahından itibaren karaman etinin perakende kilosu 60 kuruş yerine 55 kuruşa, dağlıcın kilosu 65 yerine 60 kuruşa satılacaktır. Kuzu etinin perakende kilosu 15 haziran itibaren 65 kuruşa satılacaktır. İstanbul'da bulunan kuzu müvaredatı azalubul maktadır. Fiat mürakabe komisyonu bu hususta istihlal mütakalatından malûmat istemiştir. Bir müddet sonra kuzu satışına konan azami fiat kaldırılacaktır.

Gıda maddeleri

Belediye kimyahanesinde birçok tahliller yapıldı

Belediye kimyahanesinde mayıs ayı içinde muhtelif gıda maddelerinin tahlilleri yapılmıştır. Tahlillane müdürlüğü, gıda maddelerinin tahlillerinde elde edilen neticeyi bir raporla Belediye Sıhhat İşleri müdürlüğüne bildirmiştir.

Raporla göre tahlil edilen 129 süt numunesinden 12 si, 25 gazozdan 10 u, 11 menba suyundan 2 si, 23 francala unundan 1 i. 24 ekmeğin 3 ü, 14 198 ekmeğin 33 ü, 16 francaladan 1 i, 22 makarna ve şehriyeden 3 ü, 14 şekerlemeden 4 ü, 12 helvadan 2 si, 6 reçelden 2 si, 40 çikoladadan 17 si, 7 biberden 2 si, 56 zeytinyağından 5 i gayri muvafık çıkmıştır.

10 çaf numunesinden bir tanesinde Anadolu otu bulunmuş, 36 kahve numunesinden 17 sinin üzerindeki etikette yazılı evsafa olmadığı anlaşılmıştır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Bir eczane, mavi ispirto flatinde ihtikâr yaptığından, Adliyye verilmiştir. Bursa Fiat mürakabe komisyonundan gelen bir tezkereye araba zinciri fiatı sorulmuştur. İstanbul Fiat mürakabe komisyonunun Bursaya gönderdiği fiat listesi üzerine Bursada bir araba zinciri satıcısı Adliyye verilmiştir.

★ Yazmacılar ve Dokumacılar cemiyeti reisi B. Yahya Yılmaztürk, Belediyeye müracaat ederek, ipliklerin üzerine hasıl yapılmak üzere döktülen ekstra unu tedarik edemediklerini bildirmiştir. Belediye, Toprak mahsulleri ofisinin Dokumacılar ve Yazmacılar için ekstra un tedarik edecektir.

★ Taşçılar Belediyeye müracaat ederek, İstanbul inşaatında kullanılan makûzere taş satmağa talip olmuşlardır.

★ Kazalardaki Belediye doktorlarının başka taraflarda vazife gördükleri ve bu yüzden âni vakalarda derhal gidemedikleri, yapılan şikâyetlerden anlaşılmıştır. Belediye, kazaların emirlerine otomobiller tahsis ettiği halde, gene bu şikâyetlerin önü almamıştır.

Kazalarla gönderilen bir tamimde, kaza Belediye doktorlarının her gün 24 saatlerini mütakalarında geçirmeleri, âni vakalar karşısında yerinde bulunamayan Belediye doktorları hakkında kanuni takibat yapılacağı bildirilmiştir.

★ Belediye, hasta nakil otomobili sayısını çoğaltmağa karar vermiştir. Beykoz, Sarıyer, Bakırköy, Eyüp, Kadıköy ve Adalar kazaları için birer hasta nakil otomobili alınacaktır. Yakında gazetelerle yapılacak ilânda bu evsafa motörlü vasıtası bulunana bir Belediye müracaatları istenecektir.

★ Floryada Belediye tarafından inşa edilecek tenis sahasının yerli şehirlik müteahhisi B. Prost tarafından tesbit edilecektir.

★ David isiminde bir tuhafiyeci, manifatura flatlerinde ihtikâr yapmak suçla Adliyye verilmiş, ikinci asliye ceza mahkemesinde sorgusu yapılarak tevkif edilmiştir.

Satye davası

Müddeiumumî dün iddiasını serdetti, müdafaa için muhakeme üç temmuza bırakıldı

Tophanedeki Satye binasının satın alınması işi dolayısıyla muhakeme altına alınan Denizbank erkânının bir kısmı hakkında, Birinci Ağırceza mahkemesince verilen vazifeyi sul istimalden mahkûmiyet kararı Temyiz birinci ceza dairesile baş müddeiumumîliği arasında uzun bir tedkik safhasından geçmiş, nihayet işe el koyan temyiz ceza heyeti umumiyesi İstanbul birinci ağır ceza mahkemesinin verdiği kararı kısmen suçluların lehine, kısmen de aleyhine olmak üzere nakzetmiştir.

Ağır ceza mahkemesi; temyiz ceza umumi heyetinin bu nakız kararına ittibâ etmiş ve ilk iş olarak da Denizbankça satın alınan Satye binasına kıymet takdir olunmasını bir ehli vukufu havale etmiştir.

Beş kişilik ehli vukufun binanın kıymeti hakkında vermiş olduğu rapor mahkemenin yirmi altı mayıs tarihli celsesinde okunmuş ve bunda binaya o zamanki piyasaya nazaran iki yüz kırk beş bin dokuz yüz lira kıymet takdir edildiği görülmüştü. Muhakeme; müddeiumumînin esas hakkında iddiasını serdetmesi için dün talik edilmişti.

Dün öğleden evvel bu davaya bakılmıştır.

İddia makamını, müddeiumumî muavinlerinden B. Ziya Yazgan işgal etmekte idi. B. Ziya Yazgan, iddiasını serde başlayarak Satye binası satın alınması işinin bir tarihçesini yapmış, neticede demiştir ki: «B. Yusuf Ziya, B. Tahir Kevkeb ve B. Neşet Kasım hakkında vazifeyi sul istimal suçlarından eski mahkûmiyet talebini tekrar ederim. B. İsmail İsa ile B. Sadun Galib hakkında da evvelce makamı iddiayı işgal eden B. Übeyd'in talebine iştirak ederim. İdare Mec-

★ Taksim gazinosunun üst katında yazlık kısım inşa edilecektir.

★ Topkapılı sürücü Yakubun idaresindeki bir yük arabası dün Tahtakaleden geçen Kükülpazarı B. Saminin oğlu dört yaşlarında İsmail isiminde bir çocuğa çarparak yaralanmasına sebep olmuştur. Polis, çocuğu tedavi altına almış, arabacı yakalanmış, hakkında kanuni takibata girilmiştir.

★ İnşaat usta okulu tedrisatının 4 seneden 5 seneye çıkarıldığını yazmıştı. Maarif Vekâleti bu okulların yeni şekline göre hazırladığı müfredat programını alâkadarlara bildirmiştir. Talebe, beşinci sınıftaki mesalsini staja hasredecektir. Son sınıfta beş saat atelye faaliyeti, 2 saat türkçe, 2 saat sınaî iktisad, 1 saat defter tutma, 1 saat teknoloji, 2 saat mesleki resim dersi gösterilecektir. Haftada 42 saat ders gösterilmiş olacaktır.

★ Rizeli Ömer kaptanın idaresinde bulunan «Şahin bahrî» isiminde bir motör kum yükü olarak Boğazdan içeri girmekte iken, mazotla idare edilmekte olan makinenin bir parçası birdenbire fırlamış, Ömer kaptanın bacaklarına isabet ederek yaralanmasına sebep olmuştur. Ömer kaptan hastaneye kaldırılmıştır.

lisi reis ve âzası B. Cemal Şahin ile B. Ziya ve Sedatın beraetlerine karar verilmesini isterim.»

İddianemeden sonra reis B. Bühraneddin; müdafaa vekillerine, müdafaa hazır olup olmadıklarını sormuş, vekiller müdafaaalrını hazırlamak için istimal etmişlerdir. Bu sırada eski Denizbank müdürü B. Yusuf Ziya reisten söz istemiş, söz verilmiştir. B. Yusuf Ziya demiştir ki:

— «Esas müdafaaı gelecek celsede yapacağım. Yalnız müddeiumumînin iddiasının bir noktasına cevap vermek isterim. Müddeiumumî; Satye binasının satın alınması işinde hiç bir rapora istinad edilmediğini söylediler. Halbuki esas B. Neşet Kasımın raporudur. Liman ıslahatı için 53 milyon liralık tahsisat verildiği zaman, işe başlamıştık. İhtiyaçlarımızı tekabül etmek için bir bina lazımdı. Bu arada Satye binası teklif edilmişti. Binanın senelik icarı vasatı yirmi altı bin lira idi. On senelik icarı hesabı üzerinden meclisi idare arkadaşları ile hesap yaptık ve binnetice muvafık görerek binayı satın aldık. Ben bu binayı hodbahod satın almış değilimdir.»

Müddeiumumî muavini B. Ziya Yazgan, B. Yusuf Ziyanın bu sözlerine kısaca cevap verdi:

— Bütün bu hususat temyiz ceza heyeti umumiyesinin bozma kararına göre tarafımdan tahlil edilmiştir. B. Yusuf Ziya bu sözlerle vasfı cürüm üzerinde durmak istemektedirler. Bu sözlerle verilecek başka bir cevabım yoktur.»

Mahkeme; Denizbank erkânile vekillerinin müdafaaalrını yapmaları için muhakemeyi temmuzun üçüncü perşembe günü saat on dörde talik etti.

Karilerimizin mektuplar

Nuru ziya mı, Nuri Ziya mı?

Beyoğlunda Dekorasyon mağazasının yanında bir sokak var. Bu sokakın ismi istiklâl caddesi köşesinde Nuru Ziya diye yazılmış. Yeniçarşı tarafındaki köşede ise Nuri Ziya yazılmış. Hem de senelerdenberi böylece duruyor. Bu sokakta Fransız sefaretine ve eskiden Mason klübü ve yeni Halk Partisi binası gibi önemli müesseseler de var. Eski Mason klübü dolayısıyla istiklâl caddesinde yazılı olan Nuru Ziya doğru olsa gerek. Acaba senelerdenberi bunu hiç kimse görmedi mi? Ben şahsan hangisi doğru olsun diye merak ettim. (Bu sokakın eski ismi «Polonya sokakı» idi.) Derin saygı ve hürmetlerimin kabulünü rica ederim.

Elektrik idaresi Tahsilât dairesi memurlarından: M. Sevinç

Halk tipi ayakkabılar

Fiatlere yüzde 15 zam yapılması kabul edildi

660 kuruş fiat konan halk tipi ayakkabıların imalatına henüz başlanmamıştır. Alâkadarlar, Fiat mürakabe komisyonuna müracaat ederek, bu fiatle satılacak kunduranın imaline imkân bulunmadığını bildirmişlerdir. Ticaret odası, 660 kuruşluk kundura hakkında tedkik yaptığı sırada malzeme fiatları de göz önünde tutulmuştu. O zamandanberi kundura malzemesi fiatı hissölunacak derecede artmıştır. Yapılan müracaatı nazariyâ itibare alan Fiat mürakabe komisyonu, halk tipi kundura fiatına yüzde 15 zam yapılmasını kabul etmiştir.

Çağlayan köşkü

Yıkılarak Şarkvri kahve yapılması isteniyor

Maarif Vekâleti, Kâğıthane'deki Çağlayan köşkünün tamir ettirmeğe karar vermiştir. Belediye tarafından yapılan tamir keşfinden, köşkün tekrar eski haline konulması için 300 bin lira harcanması icab edeceği anlaşılmıştır.

Belediye, Maarif Vekâletine yeni bir teklif yaparak Çağlayan köşkünün yıkılmasını ve yerinde şarkval bir kahve yapılmasını, havuz ve şadırvanın muhafazasını istemiştir. Maarif Vekâletinden gelecek cevaba göre hareket olunacaktır.

Taksim civarında çöp yakılmıyacak

Beyoğlunda Taksim civarında çöplerin yakıldığından, civara fena bir koku yayıldığından bahsetmiştik. Belediye bu mevzu alâkadar olmuştur. İcab edenlerle temasa geçilmiş, çöplerin yakılmasının önüne geçilmiştir. Bundan sonra o civarda artık o koku duyulmayacaktır.

Bekçi ücretleri

Bazı mahalle bekçilerinin vazifelerinden ayrılmış bulunmaları dolayısıyla bu gibi mahallelerde bir veya iki bekçi kalmakta, diğer bekçisi fazla olan mahallelerin bekçileri, inzibat noktasından bekçisi az olan mahallelere yardım etmektedirler.

Fakat bekçi parası tahsilâtı yapıldığı zaman, az bekçili mahallelerde toplanan bekçi ücreti, bu bekçiler hissesine çok fazla isabet etmekte, diğer fazla bekçili mahallelerde, bittabi toplanan ücret fazla kimselere tahsis edilmediğinden, bekçi başına az para isabet etmektedir. Bunu nazariyâ dikkate alan Vilâyet ve Emniyet müdürlüğü, az bekçili mahallelere yardım eden diğer mahalle bekçilerinin hisse ayrılmasını kararlaştırmıştır.

Rakılar tahlil edilecek

Belediye Sıhhat İşleri müdürlüğü'nün rakı imalâthaneleri ile satış yerlerinde yapıldığı tedkiklere göre, rakı cinslerinin sayısı gittikçe artmaktadır. Belediye, halkın sıhhati ile yakından meşgul olduğundan, herkes tarafından imal edilen rakı cinslerinin gözden geçirilmesine karar vermiştir. Kazalardaki Belediye hekimlerine gönderilen tamimde, mütakalarındaki rakı imalâthanelerine nigranlararak her cins rakıdan nümune alınması ve nümunelerin Belediye tahlilhanesine gönderilmesini istemiştir. Belediye tahlilhanesinde yapılan tahlilde, gayri muvafık evsafa rakı yapan imalâthane olduğu anlaşırsa, bunlar hakkında kanuni takibat yapılacaktır.

Kahve tevziine gelecek hafta başlanması muhtemel

Gümrüklerde bekliyen 1500 çuval kahvenin tevziatına alt müsaade henüz Ticaret Vekâletinden Vilâyet tebliğ edilmemiştir. Tevziatın önümüzdeki hafta içinde başlaması muhtemeldir.

Bir çırpıda

Dünün ve bugünün elli yaşındaki adamı

Geçen gün taş basması eski bir tablo gördüm. Bu tablo iki kısımdan ibaretti. Bir tarafında genç bir adam harıl harıl çalışıyor. Saçları altına dökülmüş. Önündeki masada yığın yığın evrak. Delikanlının elinde kaz tüyünden bir kalem. Ha babam yazıyor ha babam yazıyor... Bir köşede zamanın geçtiğini gösteren bir takvim ve bir saat...

İkinci resimde ise geniş bir koltuğa gömülmüş bir ihtiyar. Saçları bembeyaz, şakaklarından çenesine kadar uzanmış bir Fransova Jozef sakalı ve ağzında bir pipo... Dizlerinin üstünde bir battaniye. Ayaklarının dibinde kıvrılmış uyuyan büyük bir köpek... İhtiyarın koltuğu kocaman bir ocağın önündedir. Ve Bu ocağın içinde harıl harıl odunlar yanmaktadır. Adamın burnunun üstünde gözlük vardır. İki büküm olmuş bir tavırda elindeki küçük kitap okumaktadır.

Bu tablodaki ilk resmin altında şu yarım cümle yazılıydı.

«Kırk dokuzuna kadar böyle çalışın...», ve ikinci resmin altında da cümle şöylece tamamlanıyordu: «İşte ellisine gelince de böyle rahat eder...»

Muhakkak ki fikir çok güzeldi. Gençliğinde çalışmam ihtiyarlıkta rahat etmek halkı idi. Lâkin ellinci yaş ihtiyarlık başlangıcı mı idi?.. Ve şu tablodaki iki büküm, Fransova Jozef sakallı, dizlerinin üstü battaniyeli, ocağın karşısında oturan adam 50 yaşında mı idi?..

Şaşılacak şey doğrusu... Yalnız şaşılacak değil aynı zamanda kızılacak bir şey de... Ellisine basmış veya bu sularla bulunan bugünkü insanlara bu tablodan büyük bir hakaret olamaz.

Demek bir zamanlar elli yaşındaki adam yeryüzüne karşı bütün vazifeleri bitmiş, bütün işlerini tasfiye etmiş bir köşeye çekilmesi lâzım değil bir mahkûl addediliyordu ha!.. Bu tablodan sonra dün elli yaşında bir adam gördüm. Fakat o hakikî, canlı bir elliikti. Ve bugünün elli yaşında adamı idi. Yüzü yanmıştı. Gömleğinin önü açıktı. Golf kıyafetinde idi. Zaten bu oyunu oynamak tatlıydı.

Dizlerin, üstünde battaniye, yüzünde sakalı şöyle dursun çehresi pırl pırl yanyordu. Sert adamlarla yürüyordu. Yanındaki arkadaşla yapacakları bir kotra gezintisinden bahsediyorlardı. Nerede resimdeki elliik, nerede bu karşındaki?.. İkisinin arasında dağlar kadar fark vardı.

Zannedirim bugünkü insanın becerdiği en faydalı şey gençliğini, birkaç evvelki nesline nazaran daha uzatmadır. Düne nazaran bugünün ellisindeki adamı hakikî bir «hari-ka»dır...

Hikmet Feridun Es

Ekmek hakkında tedkikler

Yüzde yirmi arpa, yüzde otuz çavdar ve yüzde elli buğdaydan yapılan yeni undan 475 gramlık yuvarlak, 950 gramlık uzun ekmeğe imal ettirildiğini yazmıştık. Bu şekilde yapılan ekmeğin Belediyeye getirilmiş, Vali tarafından tedkik edilmiş, matlûba muvafık bulunmamıştır.

475 gramlık yuvarlak, 950 gramlık uzun ekmeğin kabarmadığı ve hamur halinde kaldığı görülmüştür. Belediye, tecrübeleri tekrarlayacaktır.

Yeni hastabakıcı kayıd muamelesine 16 haziran-da başlanıyor

Yardımcısever cemiyeti, yeni hastabakıcı kayıd muamelesine aynı 16 sından itibaren başlayacaktır. Aynı 30 unda Maarif müdürlüğü tarafından açılacak talebe kamplarına Cemiyet hesabına gönderilecek 60 asker çocuğu tesbit edilmiştir.

Bay Amcaya göre ...

— Fuar veya sergilerin her sene birbirine benzemeleri gerekir bay Amca...

... Bana kalırsa İzmir fuarını tertip edenler her yıl bir müsabaka ilân etmelidir...

... Demeliler ki: «Bu yıl açılacak olan fuar için öyle bir yenilik, öyle bir fevkalâdelik bulunuz ki...»

... Görmeleri hayrete düşürsün ve bunun bir eşini başka yerde görmek kabil olmasın!..»

... Bu müsabakanın ayrıca bir mukafatı da olmalı tabii.. B. A. — Bence bunlara hiç lüzum yok!..»

— Neden olmasın?.. B. A. — Çünkü İzmir fuarı, bu zamanda, başlı başına, herkesi hayrete düşürecek bir fevkalâdeliktir!..»

Gülme azalıyor

Bugünkü harp gülmenin azalmasından mı çıktı? Kaç türlü gülme vardır?

Sinema yıldızlarının gülüşleri: Yukarıda samimi, aşağıda ca'li gülüşler

Bir çok kimseler umumî harpten sonra yer yüzünde gülmenin azaldığından şikâyet ediyor. Bunların arasında bilhassa âlimler, tanınmış siyasi rical bulunuyor. Fransada müteaddid defalar Başvekkâlele geçmiş olan Tardieu bu hususta en ileri giderek dünyadaki kararsız yaziyeti, buhranları hep gülmeyle azaltmışna atfediyordu. Bunların mütalâalarının hülasası şuydu: «Gülme insana nikâh verir, herşeyi iyi görmeğe sevkeder. Gülen insandan zarar gelmez. Bilâkis gülmemek, her şeyi kara görmek insanı fena hareketlere sevkeder. Harbin önüne geçmek, sulh ve sükûn hüküm sürmesine yardım etmek istersek gülmeliyiz.»

Âlimlerin, diplomatların herşeyi gülmeyi tavsiye etmelerinden bir kaç sene sonra yeni bir harp patladı. Bu harp acaba insanların bol bol gülmelerinden mi çıkmıştır? Bunu bilmiyoruz. Her halde muhakkak olan bir şey varsa o da yeni harpten sonra gülmenin bir parça daha azaldığıdır. Şimdi yer yüzünde çınıraklı kakkahalar atarak gülen pek az insana tesadüf edilmektedir.

Gülme insanlara has birşeydir. İnsanları hayvanlardan ayıran başlıca hassa gülmektir. Mesud bir hâdisenin insanın üzerindeki ilk tesiri bir tebessüm yaratması değil midir? Gülme, Tardieu'nün iddia ettiği gibi harbin önüne geçecek bir silah olmamakla beraber, muhakkak ki insanların sıhhati üzerinde iyi tesiri yapar, itimad uyandırır. Kolaylıkla gülen bir insan ekseriyetle âlânen, iyi kalbli müsamahakârdir. Yalanc ve budalaca gülüşler haric olmak üzere herşeyi tuhaf bir zaviyeden bakan ve her hâdisede neşeli gülünecek bir taraf bulan insandan fena bir şey gelemez. Her tarafta «Gülen yüzü insanı» tabiri «iyi insan» e âlem olmuştur.

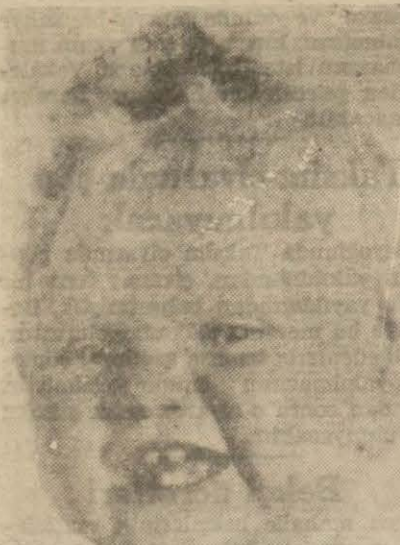
Gülmenin bu kadar tabii birşey olmasına rağmen gülmeyen insanlar çoktur. Fakat bu gayri tabii birşeydir. Bu gibiler hayatı iptida kendileri, sonra etraftakileri için tahavvül edilemez hale getirirler. Hiç gülmeyen insan muhakkak hasta veya tehlikelidir.

Gülme çok iyi birşey olmakla beraber tabii olmaldır. Ca'li gülüş en çirkin şeydir ve başkasına gülme değil, itimadsızlık telkin eder. Bir de müteahzi gülüş vardır. Bu, yüzü aydınlatan tabii gülmeden bîsbütün başkadır. Bunda yüz gülmez, garip bir şekil alır.

Gülmenin başka şekilleri de vardır: Zalimane gülüş... Bunda gülünen yüzünden çirkinlik, hainlik akar. Riyakârane gülme... Ekseriya salonlarda görülen bu gülme insana neşe değil, itimadsızlık verir. Kin de bazan tebessümle tezahür eder. Bir de frenklerin «Sarı gülüş» dedikleri tebessüm vardır ki bu gülmeden ziyade ağlamağa benzer.

En iyi gülme çocuk neşesidir. Bu gülüş sanki kıvılcımlar saçar, herşeyi neşe verir, herkesi güldürür. Bundan sonra midelerine düştün olanların gülmesi gelir. Bu gülme de çok samimidir. Bir de sarhoş gülüşü vardır ki maazallah... Bunlar ekseriya gülerken ağlamağa başlarlar.

Gülme pek güzel birşey olmakla beraber bazen pek acıklı olur. Şakla-

Samimi gülüşler

dağı palyaçoların gülüşleri bu cümledendir. Bunnlar gülerken âdetâ ağlarlar. Meşhur Fratellini kardeşlerin, Grock'ların, Baby'lerin gülmeleri bu cümledendir. Şarlo'nun gülüşü de acıdır.

Sinema artistleri arasında tabii şekilde gülenler çoktur. Bunlardan bir kısmının gülmesi insana hakikaten neşe verir. Hollivutta yapılan bir tedkike göre en samimi surette gülen artist Myrna Loy'dur. Bundan sonra Deanna Durbin, erkek artistler arasında da Richard Dix gelir. Buna mukabil Mac West'in Barbara Stanwick'in gülüşleri ekseriya müteahzi veya zorakidir.

VEFAT

Anadolu ajansı muharrirlerinden, Fenerbahçe eski oyuncularından Niyazi Sel'in babası, Devlet Lıman işletme-i memurlarından Ali Sel, dün gece fliceten vefat etmiştir.

Cenazesi bugün saat 12 de Cihangir camisinden kaldırılarak Edirnekapi-daki alle mezarlığına defnedilecektir.

Cenabi hak rahmeti âhliyesini insana iletin.

Büyük hava faaliyeti

İngiliz tayyareleri Orta Şarkta muvaffakiyetli taarruzlarda bulundular

Kahire 12 (A.A.) — (B.B.C.) Orta Şark hava kuvvetleri karar-gâhi tarafından dün gece nesredilen tebliğinde deniliyor ki: Hava kuvvetlerimiz Rados adasına şiddetli ve muvaffakiyetli bir taarruzda bulunmuşlardır. Kalatoda büyük bir petrol deposu tutuşturulmuştur. Yerde bulunan iki tayyare tamamen mahvedilmiş, bazı tayyareler de hasara uğratılmıştır.

Derne ile Bingazi arasında düşman sarnıç nakliye vesaiti makinelî tüfek ateşine tutulmuş, bunlardan otuzu tutuşturulmuştur.

Bingaziye yeniden taarruz edilmiş, limanda büyük hasarlar olmuştur. Bir gemiye bombalar isabet etmiştir. Derna, Benina, Gambot, Gazale tayyare meydanlarına muvaffakiyetli taarruz edilmiştir.

Suriyede Palmir hava meydanı muvaffakiyetle bombardıman edilmiştir.

Salı günü Iskenderiye üzerinde istikşafe kalkan bir Alman tayyaresi düşürülmüştür. Tekmil tayyarelerimiz üslerine avdet etmişlerdir.

İşgal altındaki yerlere taarruz

Londra 12 (A.A.) — (B.B.C.) Hava nezaretinin tebliği: Tayyarelerimiz Belçikada Yimoide doklarına hücum etmişlerdir. Bombalar malmaze doklarına isabet etmiştir. Hollanda sahillerinde küçük bir devriye gemisi batırılmış, bir düşman deniz tayyaresi düşürülmüştür. Bu harekattan bir Britanya bombardıman tayyaresi üssüne dönmüştür.

Dün öğleden sonra Zeburge'de sahil ve iskeleler bombalanmış, 5000 tonluk bir gemi Douvres boğazında tahrip edilmiştir. Avcı tayyarelerimiz işgal altındaki Fransız sahilleri üzerinde uçmuştur. Bu harekattan bir Britanya avcı tayyaresi geri dönmüştür.

Bu sabah Britanya bombardıman tayyareleri Fransada işgal altındaki Calais ve Boulogne şehirlerinde hedeflere taarruz etmişlerdir. Bombaların infilâkından Britanya sahilindeki binalar sarsılmıştır.

Almanya üzerine akın

Berlin 12 (A.A.) — D.N.B: Gece münferit düşman tayyareleri, garbi ve şimali Almanya üzerinde uçmuşlar ve Ren - Vestfalya endüstri muntakası üzerine yangın ve infilâk bombaları atmışlardır. Bazı maddi hasar ve müteaddit ölü ve yaralı vardır. Şimdiye kadar alınan haberlere göre, iki düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Londra 12 (A.A.) — Dün gece Ruhr, Rotterdam ve Boulogne üzerine taarruz yapan İngiliz tayyarelerinden sekizi üslerine dönmüşlerdir.

Londra 12 (A.A.) — Dün gece Ruhr üzerine İngiliz tayyareleri tarafından yapılan şiddetli taarruzda başlıca hedefi Duisburg ve Dessel-dorf teşkil etmiştir. Büyük yangınlar çıkmış ve endüstri tesisatında geniş hasarlar yapılmıştır.

Çünking'e Japon hava taarruzu

Tokyo 12 (A.A.) — Merkezi Çin'deki Japon filotillâsı matbuat bürosunun bildirdiğine göre, dün öğleden sonra Japon bahriyesine mensup bombardıman tayyareleri Cünking üzerine 9 ncü muvaffakiyetli akını yapmışlardır. Müteaddit Japon tayyare tezekkülleri bundan evvelki taarruzlarda şehrin sağlam kalan askeri hedefleri üzerine yüksek infilâk bombaları atmışlardır. Hava dâfi bataryalarının şiddetli ateşine rağmen Japon tayyareleri bir çok askeri tesisatı yıkmış veya yakmışlardır. Bütün tayyareler üslerine dönmüşlerdir.

VEFAT

Mudanya kaymakamı merhum Ali Hamit oğlu ve avukat Hüseyin Sadettin Arel ve İş bankası Galata şubesi müdürü Osman Dardaganın hemşire zâdeleri ve Zeyrek orta okulu yardirektörü ve fizik muallimi Nejat Besener'in kardeşi, müteahhid Mehmed Muratoğlu ve avukat Münir Eğribozum damadı yol müteahhidlerinden

NATİK BESENER

henüz pek genç yaşında iken vefat etmiştir. Cenazesi bugün 11.30 da Tak-simide Alman hastanesinden kaldırılacak cenaze namâzı Beyazid camisinde okuduktan sonra Şehitlikteki mahalli mahsusuna defnedilecektir.

Cenabi Hak aile kederidesine ecir ve sabır versin. AMİN.

AKSAM SPOR

Eski futbolcüler portreleri

Nasuhi ağabey (Fenerbahçe)

Memleket sporunun otuz senelik kıymetli emektarı B. Nasuhi Baydar diyor ki:

«Uzun seneler geçen faal ve gayri faal spor hayatımda bir «spor telâkkisi» edindim. Bu telâkkî açık havada bedenî terbiyeye ve gıllıgışsız arkadaşlık esaslarına dayanır...»

(Spor yapayım derken kendilerini sporun kuvvetli cazibesine kaptırarak tahsillerini ihmal eden zavallı gençlere acırım...)

Yazan: Bedri Gürsoy

28 sene evvel Fenerbahçe takımı (X Nasuhi Baydar)

Nasuhi Baydar (mebus, edib ve gazeteci) bugüne kadar spor hayatının otuz seneye yaklaşan uzun yolunda Türk sporuna bin bir emek sarfederek hakiki hizmet görmüş ideal, münevver, amatör bir sporcu örneğidir. Faal olarak yaptığı sporlardan maada, çok müktaf bir idareci olarak tanınan, bugüne dahi hâlâ sporumuzun selâmeti yolunda durmadan için için çalışan çok değerli şahsiyet bütün bunlardan maada ötedenberi spora meallik yazdığı yazılardan büyük lâlâka duymuş ve daima istifade etmişizdir.

Nasuhi Baydar, beynelmilel Fenerbahçe futbol yıldızlarımızdan Fenerbahçeli Alâaddin'in ağabeyi Alâaddin'in yetişmesinde çok emek vardır. Fenerbahçe klübünün müessislerindendir. Klübünü son derece sever. Fenerbahçenin en buhranlı zamanlarında büyük bir feragat ile canla başla klübü için çalışmış, çabalamıştır. Onun klübüne yapmış olduğu büyük hizmetleri hakiki Fenerbahçeliler hiç bir zaman unutmazlar, daima minnet ve şükranla yadederler.

Klüpte biz küçüklere o nazik ve kibar tavır, güler yüzü ile öyle candan ve müşfik bir alâka gösterir idi ki, bundan dolayı ona (Nasuhi ağabey) derdik. Bugün de onun yanındaki küçük bir sporcu ve Fenerbahçeli kalan bizler kendisine hâlâ itibar ve hürmetle (ağabey) demekteyiz.

Nasuhi Baydar sporun hakiki gaye ve mânasını esasından bilerek bu yolda yürüyen bizde ender yetişen kıymetli spor müteahhaslarımızdandır. Spor nedir? Sprocu kime derler? Spor ve klüp arkadaşlığı, samimiyeti, tesanüdü nasıl olur? Bütün bunları Nasuhi Baydardan sorup öğrenebiliriz. (Ben Nasuhi Baydarın ne derece içten bir sporcu ruhu ve karakteri taşıdığını, merhum büyük sporcu Galibin cenazesini yağmurlu, çamurlu, fırtınalı o berbat havada hendeklerden bata çıka klüpten tâ kabristana kadar takip ettiği ve sık sık omuzunda taşıdığı zaman daha iyi ve tamâmile anlamıştım. O gün yanımdaki arkadaşlarıma şöyle demiştim. «İşte, kadrişinas, arkadaş ve hakiki bir sporcu nümunesi dâhil...»)

Spora müteallik sorduğum suallere Nasuhi Baydar bakınız, ne mânâlı, ne dikkate şayan ve ibret alınacak cevaplar veriyor:

— Kac sene, hangi klüpte ve hangi mevkide futbol oynadınız?

— 1908 den 1917 ye kadar Fenerbahçe spor klübü ikinci ve birinci futbol takımlarında sağ ve sağ açık mevkilerinde zaman zaman oynadım.

— En kuvvetli sporculuk hatıranızı anlatır mısınız

— En kuvvetli sporculuk hatıram!

Lâkin hangisini kaydedeyim? Anladığım mânada İsporcus için sporun heyeti umumiye en kuvvetli hatıralardan ölmüş nefis bir kumaşa benzer. Şayed, bende sporculuğundan kalan en kuvvetli itibar soruyorsanız, tereddütsüz itiraf

B. Nasuhi Baydar'ın futbol oynadığı tarihlerde alınmış bir resmi

edeyim ki, büyük annemi ikna ederek satın aldığım futbol kunduralarını, çoraplarını, pantolonunu ve Fenerbahçenin sarı - beyaz yolluk formasını giyip takımdaki yerime geçtikten sonra müsabakaya başlamak üzere hakemin düdüğünü ötürmesini beklediğim unutulmaz dakikadır.

Sonra, klübümün zaferlerine istikrar ettim.

Daha sonra, bisiklet yarışlarına girdim. atletizmin her şubesiyle uğraştım. Yüzdüm, tenis ve kriket oynadım. Voleybol, basketbol, hendbol, vaterpolo, hokey, patenli hokey, ski yaptım. Otomobil kullanımdım. Spor yazıları yazdım. Bizdeki acayip spor idareciliğinde ekseriya «itilâfları izaleye çalışan adam» vazifesi gördüm ve böylece, kendime mahsus bir «spor telâkkisi» edindim. Bu telâkkî açık havada bedenî terbiyeye ve gıllıgışsız arkadaşlık esaslarına dayanır. Bu telâkkinin de en doğrusu olduğuna şundan dolayı inandım ki kırk beşi geçmiş olmanma rağmen — tahtaya vurunuz, yahut masallah deyiniz — kendimi her vakitki gibi zinde hissediyor ve «arkadaşlar» arasında bildiğim «arkadaşlık» in cari olduğunu görüyorum. Bir dış hastahğından kalkmamak üzere yatığa düşmüşken beni ölümden kurtaranlar onlar olduğuna nasıl unutulabilir? Ve yine nasıl unutulabilir ki rahmetli Galibi fırtına arasında, ebedî istirahatgâhına kadar omuzları üstünde teşyi edenler bahsettiğim telâkkîye sahip binden fazla arkadaştı?

— Bizde profesyonelliğe taraftar mısınız?

— Sporda amatörlük gibi profesyonelliğin de bir realite olduğunu kabul etmek lâzımdır. Fakat, bizde profesyonelliğe taraftar olmadığımız bundan evvelki suale verdiğim cevap kâfi derecede izah eder, sanırım. Zira, bence spor gaye değil, vasıta; sıhhatli, neşeli, azimli kalmak vasıtası... Ancak, spor yapayım derken kendilerini sporun kuvvetli cazibesine kaptırarak tahsillerini ihmal eden gençlerden bazıları nihayet profesyonelliğe karar kılarlarsa bu gibileri önünden kaçırılmaz bir kızıya uğramış ededer ve bu zavallılara acırım. Profesyo-

Türkiye bisiklet birinciliği

Bu seneki müsabakalar 24 haziranda Hatayda yapılacak

Ankara 12 (A.A.) — Bu sene bisiklet Türkiye birinciliği 24 haziran salı günü Hatay'da yapılacaktır. Yarışım mesafesi 120 kilometredir.

Koşu 24 haziran günü sabah saat 7.30 da Antakya'dan başlayacaktır. 24 haziran Hatay'ın ahden anavatanına i'thak günü olduğundan, bütün sporcular başlama esasındaki törene iştirâ edeceklerdir.

Bu müsabakalara girecek bölgeleri bölge birinciliklerini yapmış olmaları şarttır. Bugüne kadar birincilikleri yapan bölgeler: Ankara, Bahkeshi, Bursa, Denizli, Eskişehir, Hatay, Kocaeli, İstanbul ve İzmirdir. Müsabak tarihine kadar bölge birinciliklerini yapan bölgeler de neticesini federasyon bildirirler takdirde yarışa da vone edileceklerdir.

Koşucular 26 haziranda Hatay'dan hareketle Ankara'ya gelecekler ve Burada yapılacak 100 kilometrelik bir koşuya iştirâk edeceklerdir.

Basın Birliği âzalarına

Türk Basın Birliği İstanbul Mmtakası Rektörlüğünden:

Mmtaka kongresinin 13 haziran 941 cuma günü (bugün) saat 14 te Emî-nönü Halkevi salonunda toplanacağını, hesap ve muamele, bütçe, dilekleri encümenlerinin raporlarını müzakere ile idare heyeti haysiyet divanı âzasile umumî kongre murahhasları ve yedeklerini seçeceğini sayın arkadaşları-mıza hatırlatır, hazır bulunmalarını rica ederiz.

Çivinin kilosu 75 kuruşa satılacak

Vekâletlerin ve Anadolu vilâyetlerinin ihtiyacına sarfedilmek üzere ithal edilen ve İstanbulda bekletilen 68 ton çivili Flat mürakabe komisyonu tarafından satış fiatı konmuştur. Bu çiviler her yerde kilosu 75 kuruşa satılacaktır.

Yeniden buz satış şubeleri açılacak

Bazı semtlerde buz bulunamadığından şikâyet edilmesi üzerine, Belediye, yeniden buz satış şubeleri açmağa karar vermiştir. Yeniden açılacak 25 şube ile buz buhranının önüne geçilmesine çalışılacaktır.

Çorap ipliği

Çorapçılar, iplik tedarikinde güçlük çekmektedir. Dün Milli sanayi birliğinde çorap fabrikatörlerinin iştiraki ile yapılan bir toplantıda bu husus konuşulmuş ve İktisad Vekâletine müracaat edilmesine karar verilmiştir.

Çorapçılar, İtalyaya satılacak zeytinyağına mukabil iplik ithal edilebileceğini ileri sürmekte ise de, İtalya ile mevcut ticarî münasebetlerimiz, bu şekilde tatbikine imkân vermemektedir.

★ Üsküdar'da İhsaniye mahallesinde oturan yedi yaşlarında Orhan isiminde bir çocuk dün sokakta oynarken iken düşmüş, başından ağır surette yaralandığından, polis tarafından Haydarpaşa Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Şeref'in ölümünün yıldönümü

Beşiktaş jimnastik kulübü başkanlığından:

Kulübümüzün asil ve fedekâr hadimi merhum Şeref'in ölümünün sekizinci yıldönümü münasebetle 14/ haziran/941 Cumartesi günü saat 15 de Şeref stadyomu karşısında Yahya efendi mezarlığındaki makam-beresi ziyaret edileceğinden âzamızın ve merhumu sevenlerin teşrifleri rica olunur.

nellerin tek özürü bundan başka bir şey olamayacağı gibi kendilerini tebrie için tek çare de profesyonel olduklarını ilândan ibaret değil midir? Bu itibarla, diyebilirim ki, gizli profesyonelliğe açık profesyonelliği tercih ederim.

— En kuvvetli futbol devrimiz sizce hangi tarihtedir?

— Futbolcularımızdan yenilerini pek tanımıyorum. Eskilerden beğendiğim işte bir kaç isim: Galip, Arif, Emin Bülend, Alâaddin, Said Salâhaddin, Kâmil Sporel, Hasnun, Bekir... Fakat, bunlar, daha çok, yukarıda bahsettiğim «telâkkî» ye göre seçilmiş isimlerdir.

— Bizde futbolün en kuvvetli devri hangi tarihtedir?

— En kuvvetli futbol devrimiz «Slavya» nın İstanbula geldiği ve «Türk milli takımı» nın 1924 olimpiyadlarına iştiraktan sonra Şimal memleketleri turnesi yaptığı bir kaç senelik devirdir.

Bin bir işinin arasında, yine eski mütevazi ağabey şefkatini göstererek suallerime cevaplar vermeye lütfunda bulunduğundan dolayı bay Nasuhiye bütün kalbimle teşekkür ederim.

B. G.

Çayı görmekten...

Bay Mussolini, geçen günkü antukunda, İtalyanın bu harpte kazandığı yerleri ballandıra ballandıra anlattı: «Dalmasya sahilleri, Hırvatistan krallığı, Karadağ vilayeti, Slovenya eyaleti, hayat bahası Yunanistan... hepsi, hepsi bizim oldu artık...» dedi.

Afrika'da kaybedilen yerlerden bahsederken de «Bunlar muvakkattir, dedi, hepsi harbin sonunda değişecek!»

Çok doğrudur. Bunların hepsi muvakkattir, dedi, hepsi değişecek. Daha ortada fol yok, yumurta yok. Harp bitmemiş, sulh olmamış, kimin ne olacağı, nerenin kimde kalacağı belli değil. Negüs, tahına oturmuş olmaktan nafile sevinmiyorsa, İtalya, bedava konduğunu sandığı bütün bu yerlerin kendine kalacağı ümidine kapılmakla bin misli yanılıyor. Çayı görmeden paçaları sıvamamalı. Avrupada herşey olur ama yağmanın bu derecesi gayretullahla dokunur.

Otobüslerin kıyafeti

Otobüslerde biletiçilere ve şöforlere yeknasak elbise giydirilecektir. İnsan, bizzat otobüslerin kıyafetine baktıktan sonra bu çürük çarık, eski püskü, iğri büğrü arabaların içinde yeknasak elbise giymiş biletiçilerin, halkın selâmet ve istirahatine ne kadar yardım edeceğini düşünüyor...

İslah!

Yeşilköydeki Meyva İslah istasyonunun tevsi meyvacılığa ne derece ehemmiyet verildiğini gösterir. Bu haber bir memleket vadisi olarak ne kadar keyf verici olsa, halkın meyvacılar elinden değişti meyvalar da o kadar keyf bozucudur.

Çünkü ekser yemişi elinden alınan çilek karışık, kiraz kurtludur, kayısı hamdır... Ve hepsi de pahalıdır.

Binaalelyh, Meyva İslah istasyonlarımızın bir türlü halka erişmeyen gayretlerini heder etmemek için bu istasyonların yanına birer de «Meyvacıları İslah» istasyonları kursak fena olmaz!..

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Otuz sene harbi

(Dört safhasının tafsilâtı)

Dükkü nüshamızda otuz sene harbin doğuran sebeplerden bahsetmiştik. Bugün de bu harbin dört safhasını anlatacağız.

BİRİNCİ SAFHA: Bohemya safhası. 1618 ile 1648 senelerinde süren bu büyük harbin 1618 ile 1624 arasındaki ilk safhası, katolik Bohemyalılarla Alman protestanlar arasındadır. İmparator ikinci Ferdinand tahta geçmez, harp patlak verdi.

İmparator Mathias Bohemya protestanlarına dinlerini serbestçe riayet hakkını vermişti. Bunlar da hemen her yerde mabedler ve okullar inşasından geri durmuşlardı.

Prag baş papazının tahrikatı ile Mathias bu mabedlerden bazılarını kapamış, yahud yuktırmıştı.

Protestanlar, Mathias'ın vefatından sonra, Pragda toplanarak, imparatorun bu hususta aklı hocaları olanları, protesto makamında, şatunun pence-resinden attılar. Vefat eden Mathias yerine, gayet müteassip katolik oğlunun gelmesini istemediler; Elektör beşinci Frederic'i istediler.

Fakat harıçteki Lutherci kuvvetler imdadına gelmedi. Frederic ne kayınpederi birinci Jacques'dan, ne Transilvanya prensinden imdad aldı. Halbuki Bavayralı Maximilian Ferdinand'ın daveti üzerine, müttefik katolik ordularının kumandasını deruhte ediyordu.

Generallerinin çok iktidarı olmalarına rağmen, Frederic Montagne-Blanche'da 1620 senesinde tam bir inihizama uğradı. Protestanların inciliciler birliği de bu suretle dağıldı (1621). Frederic hükümetini ve elektörlük hakkını terketmek mecburiyetinde kaldı.

İKİNCİ SAFHA: Danimarka safhası. Protestanlar, çok geçmeden, Frederic'e müzaheret etmişler ne büyük suç işlediklerini anladılar. İmparator, katolikliği bütün şimali Almanya'da tesis etmek arzusunu açıkça ifade ediyordu. Aynı zamanda buralarda kendi hükümlarını da kuracaktı. Bunun üzerine, Danimarka kralı beşinci Christian İngiltere'deki mezheptaşlarının para yardımından ve Hollanda askerlerinden istifade ederek müdahaleye karar verdi. Fakat Dessan ve Lutter'deki mağlubiyetleri onu mücadele harici bıraktı. 1628 de, imparatorun generali Vallenstein, Macklembourg'u işgal etti; Stralsund'u da çevirdi. Vakayihin bu suretle inkişafı üzerine, Danimarka kralı 1629 da Lübeck'te haysiyetsizken bir muahede imzalamak mecburiyetinde kaldı. Bununla, Almanya işlerine artık müdahale etmedi.

Pişirmek!

İlkale kalmış ortaokul talebesinden arzu edenler Maarif Vekâletinin açacağı tatil kurslarında yetistirecekler.

16 temmuzdan 25 ağustos kadar sürecek olan bu kurslarda saat sekiz buçukta derslere başlanıp birde paydos edilecek.

«Zaten ikmal atesile yanmış talebeyi mevsimin bu en sıcak günlerinin en sıcak saatlerinde kurslarda çalıştırmak revamı?» diye itiraz edenler oluyor.

Fakat unutmamalı ki bu kurslardan maksat talebeyi pişirmek tir!..

Bir merak!

Radio abonelerinin ödenme zamanı ya. Biz de dün sabah işimizi erken görelim, diye ruhsatiye karnemizi hamilen Beyoğlu posthanesine gittik.

Dokuzu beş geçiyordu. Daha evvel gelip kapıda yer tutan — stratejik tabiriyle köprü başı ele geçiren! — beş on kişi de beklemekte idiler. «Bu işlere bakan iki memur daha gelmedi, bekleyin!» dediler.

Dokuzu on geçti. Bir köşede oturan odacıya sorduk: «İş başı dokuzdadır!» dedi.

Dokuzu on beş geçe memurun biri, yirmi geçe de diğeri geldi. «Eh olur a, insan hali bu, tramvay bulamamışlar, yahut karşıya uğramışlardır» dedik. Fakat kendileri için meşru mazeretler hazırladığımız farkında olmayan memurlardan biri hemen oturup işine başlayacağına, doğruca git-ti, duvardaki saati on beş dakika geri aldı ve saat henüz dokuzu beş geçe oldu!..

Hepimiz yarı şaşkın, yarı hiddetli saatlerimize davrandık: Dokuzu yirmi geçiyordu, hem de halis radyo ayarlı..

Bu iş böylece halledildikten sonra halka sıra numaraları dağıtıldı, kayıtlara bağlandı ve biz de işimizi bitirip ona beş kala çıktık.

Çıktık amma içimizde hâlâ bir merak var:

Acaba bay memur öğle paydosunda saati on beş dakika ileri aldı mı, almadı mı?..

hale etmemişi teahhüd ediyordu. Ferdinand'ın zaferi katildi. İmparator, protestanların isyanına nihayet vermek imkânını bulmuştu. Artık katolik birliğine de müraacat etmeksizin bunu kendiliğinden yapabiliyordu. Kendi kuvvetine güvenerek 1629 da birerman negretti. Bununla, 1555 den beri yapılan bütün sekülerizasyonları (= ehas ve emvalin kilise emrinden alınarak laikleştirilmesini, dünya hizmetlerine verilmesini) mülga sayıyordu.

Otuz sene harbinin Danimarka safhası 1626 ile 1628 arasındadır.

ÜÇÜNCÜ SAFHA: İsveç safhası. Müstakbel felâketlerin bu suretle muazzam bir manzara teşkil etmesi protestan prenslerini birleştirdi. Bu da Gustave - Adolphe'un müdahalesini icab ettirdi.

Gustave - Adolphe, Alman prenslerinin endişeye başlamalarına rağmen büyük muvaffakiyetler kazandı: Macklembourg'a girdi; imparatorluk ordusunu Leipzig'de ezdi; Meın ovasında zafer kazandı; muvaffakiyetleri daha da teakip etti; lâkin, Vallenstein'de öldü. Ondan sonra da protestanların katolikler aleyhindeki müca-delesi devam ettiyse de Saxe - Veimars'lı Bernard'ın ve Brunswick'in muvaffakiyet kaydettilerki görüldü. İsveçliler Nordlingen'de mağlup oldular; Saksonya, Brandebourg elektörleri Prag muahedesi imzalamak mecburiyetinde kaldılar. (1635).

DÖRDÜNCÜ SAFHA: Fransız safhası.

İşte bu sırada meşhur Richelieu müdahalede bulundu. Esasen daha evvel de İspanyanın müttefiki Avusturya ile iki kere çatışmıştı.

Richelieu, 1631 de Gustave - Adolphe'a nakdi muavenette bulunmuştu. 1635 den itibaren Avusturya ile Fransa arasındaki mücadeleye açığı vuruldu. Muharebeler başladı. 1643 de Almanya'da müzakerelere girildi. Protestanlarla mutedil katoliklerin ricası ile Vestphalie muahedesi imzalandı. Otuz sene harbi de böylece nihayettildi.

Alman harp filosu kumandanlığı

Berlin 12 (A.A.) — Harp filosu kumandanı amiral Lütjens'in Bismark zırhlısında ölmesi üzerine Bahriye genel kurmay reisi amiral Schniewitz harp filosu kumandanlığına tayin edilmiştir.

KUŞ BAKIŞI:

İhlamura rağbet

Son zamanlarda Avrupanın her tarafında ihlamur birdenbire baş köşeye geçti... Harpten evvel Avrupada ihlamur için nadirdi. İhlamur daha ziyade bir ilaç telâkki dildi. Hattâ geçen harpte çay bulamayanlar bir takım yeşil yaprakları kurutarak çay makamında içtikleri halde ihlamur içmek akıllarına gelmemişti. Bu defa iş değişmiştir. İhlamurun bir çok iyi hassalarından başka güzel bir kokusu olduğu keşfedilmiş ve hemen her tarafa ihlamur içilmesine başlanmıştır.

Son gelen İsviçre gazeteleri İsviçrede kahve ve çayın vesikaya bağlandığını yazıyorlar. Halka ayda 100 gram kahve, yahut 25 gram çay veya 100 kram kakao verilecektir. Çekirdek kahve satışı yasak edilmiştir. Zamanında kahve veya çayını almayanların hakkı kaybolacaktır. Çocuklara bu maddeler verilmeyecektir.

İsviçre gazeteleri bu husustaki resmi tebliği nesrettikten sonra aşağı yukarı şu mütalâayı serdediyorlar: «Şimdilik az miktarda kahve veya çay tevzi edilmektedir. Fakat bunun ilânihaye devam etmesine imkân yoktur. Çünkü eldeki stok azdır. Bunu idareli kullanmak lazımdır. Çay da, kahve de harıçten geliyor. Bu iki maddenin yerine dahilde yetişen şeyleri koymalıyız. Meselâ ihlamur ve çilek yaprağı... Bunlar çayın yerini pek güzel tutabilirler.»

Çilek yaprağını bilmiyoruz, fakat ihlamur Balkanlarda ötedenberi içilir. Hele memleketimizde senelerdenberi çaya rekabet etmektedir. Çayın yerini tamamen alamamışsa bile bir çok kimseleri çaydan vazgeçirmiştir. Çay fiatlerinin artması, iyi çay bulunamaması, yalnız bizde değil başka memleketlerde de ihlamura rağbet arttırmıştır. Bu sebeble ihlamur memleketin servet kaynaklarından biri halini almıştır.

Bulgaristandan gelen haberlere göre Bulgar hükümeti bütün halkı ihlamur çiçeği toplamakla mükellef tutmuştur. Bulgaristan ihlamurun memleket için mühim bir servet menbaı teşkil edeceğini anlamıştır. Bulgar Ziraat enzareti neşrettiği bir emirname ile bütün köylü gençleri köylere civarında devlete ve hususi idarelere aidi ormanlardaki ihlamur ağaçlarının çiçeklerini toplamaya memur etmiştir. Yalnız çiçek toplanırken ağaçların dallarının zedelenmemesine dikkat edilecektir. Bulgar Ziraat nezareti bu maksadla köylere bir çok ağaç makası ve merdiven göndermiştir.

İhlamur bizde de çoktur. Fakat pek azı toplanır, ekserisi ağacın üzerinde kurur. Bu kaybın önüne geçmek, ihlamurları toplayıp dahili piyasaya sevkettikten başka fazlasını ihraç etmek lazımdır. Harpten evvel esasen Yunanistana ve diğer bazı memleketlere az miktarda ihraçat yapıldı. Şimdi bu ihraçatı artırmak kolay bir iştir.

Müstakbel Polonyada bütün vatandaşlar müsavi olacaklar

Londra 12 (A.A.) — Londrada toplanan Polonya kabinesi, müstakbel Polonyada bütün vatandaşlara millet, ırk ve din farkı gözetmeksizin müsavi haklar verileceğine ve yahudi aleytari siyasetin fesatçılık telâkki edileceğine dair Başvekil general Sikorski'nin beyanatını tasvib etmiştir.

Toros eteklerinde Hadim çok inkişaf ediyor

Hadim (Akşam) — Toros dağlarının eteklerinde 1550 metre yüksekliğinde su, hava, tabii manzara itibarile müstesna güzelliği arz eden Hadim, son yıllar içinde devamlı bir imar faaliyeti gören kazalardan biridir. Kaza teşekkülü itibarile yakın bir maziye maliktir. Fakat bu kısa tarihi Kaymakam bay Melih Yuluğ'un devamlı çalışmaları ile kaza cidden güzelleşmiş, birçok yeni ve güzel binalar yapılmıştır.

Her bakımdan terakkiye çok müsait olan kazanın iktisadi vaziyeti de iyidir. Memlekette bağcılığın ve meyvacılığın ilerlemesi için hız verilmiş, köylülerin fenni aşıcılık ve bağ bakımı hakkındaki bilgileri yükseltilmiştir.

Kazaya yeni gelen 15 el tezgâhı yakında faaliyete geçmiş bulunacak ve bu suretle dokumacılık işi ilerleyecektir. halkevinde bir aile balosu verilmiş ve geç vakte kadar devam etmiştir. Balo çok samimi ve nezih bir hava içinde geçmiş ve eğlenciler tertip edilmiştir. Bu suretle halk evine bir mikdar yardım yapılmıştır.

MAKEDONYA

Avrupanın en ihtilâflı mintakası olan bu yer yine kendisinden bahsettiriyor

Birkaç gün evvel gelen bir telgraf Makedonyanın taksimi hususunda İtalyanlarla Bulgarlar arasında ihtilâf çıktığını, Bulgarların Debre, Tetovo ve Gostivar havalisini de istediklerini bildiriyordu. Bu telgraf herkesin nazarı dikkatini yeniden Makedonya üzerine çekmiştir.

Makedonya, son asır zarfında birçok ihtilâflara, kanlı hâdiselere sebebiyet vermiş, muhtelif milletlerin bir arada yaşadığı bir yerdir. Meşrutiyetten evvel Bulgar, Yunan, Sırp komiteleri burada faaliyetle bulunarak Makedonyayı parçalamak için çalışıyordu. Komitelerin faaliyeti, yapılan sulhasdlar, o zamanki Osmanlı idaresinin acı karşısında büyük devletler müdahale ederek Makedonya'da muhtariyete benzer bir idare kurmuşlardı. Burasının yavaş yavaş Türkiye ile alâkası büsbütün kesilmek üzere iken mesrutiyet ilân edildi. Bir müddet bir sükun devri geçti. Fakat çok geçmeden yeniden sulhasdlar başladı. Nihayet Balkan harbinden sonra Makedonya üçe taksim edildi. Sırbistan, Garbl ve Orta Makedonya olmak üzere Makedonyanın en büyük kısmını aldı. Cenup kısmı Yunanistana geçti. Şimalisarki kısmını da Bulgaristan aldı.

Bu taksim Bulgaristanı hiç memnun etmemişti. Bulgarlar bütün Makedonyayı ele geçirmek istiyordu. Makedonya komitesi büyük bir faaliyetle çalışıyordu. 19 Mayıs 1934 de Bulgaristanda siyasi partiler feshedildi, bu meydana Makedonya komitesi de dağıldı. 1937 de Bulgaristan, Yuoslavya ile akdettiği ebedi dostluk paktı mucibince Makedonyadan tamamen vaz geçmişti. Fakat bu harpte Alman orduları Yugoslavyaya girince Bulgarlar da harekete geçtiler ve Makedonyanın büyük bir kısmını işgal ettiler.

Makedonya Mesta nehrinden Arnavutluk dağlarına kadar uzanır. Şimalde Sar, Rila, Osogova ve Üsküp karadağlarıyla ihate edilmiştir. Ce-

Bir köy kızları köy muhtarının elini öpüyorlar

nupta Akdeniz ve Bistritsa nehrine kadar devam eder. Adriyatik denizine dökülmekte olan Drin nehri müstesna olmak üzere Makedonyadan geçen bütün nehirler Akdenize dökülmektedir. Makedonyada birçok büyük göller de vardır.

Makedonyanın nüfusu üç milyona yakındır. Bunun yarısı huristiyan, diğer yarısı, 100 bin Musevi haric olmak üzere müslümandır. Bulgarlar kendilerinin nüfusunun bir milyon olduğunu iddia ederler.

Makedonyanın daima münazaah bir saha kalmasının sebebi, muhtelif muhaceret ve istilalar dolayısıyla bura halkının karma karışık olmasıdır. Büyük İskender zamanındaki mütecimsi halk kalmamıştır. Makedonya mütemadi istilâlar ve muhtelif unsurları arasındaki gelişimsizlikler yüzünden refaha mazhar olamamıştır. Bunun için ahalisinin çoğu hâlâ peynir ekmekle geçinmektedir.

Makedonya bataklık ve sıtmalık bir yerdir. Son seneler zarfında bataklıklardan büyük bir kısmı kurutulmuştur. Bilhassa Yunanlılar bu hususta çok gayret sarfetmişlerdir. Bataklık kurultuktan başka yeni yollar da yapılmıştır. Fakat bu yollar gene ihtiyaca kâfi değildir. Köylerin birçoğu haric âlemle temastan mahrumdur. Bu gibi köylerin halkı bin sene evvelki hars seviyesini muhafaza etmektedir.

Bu gibi yerlerde hayatın bütün yükü kadınların üzerine yüklenmiştir. Zevce intihap ederken ilk aranan şey kuzm güçlü kuvvetli, tarlada ve evde her işi görmeye mütehammil bulunmasıdır. Bir ailenin yiyeceğinin ve giyeceğinin dörtte üçünü kadın temin eder. Fazla olarak Makedonyalı erkek ve kadımlar çok süslü giyinirler. Bu eblisenin kumaşını dokumak, süslerini hazırlamak kadıma aittir. Makedonyanın birçok yüksek notalarındaki köylerin halkı Kosova muharebesinden evvelki âdet ve kıyafetlerini muhafaza etmektedir. Meselâ deniz sahtından 3000 ayak irtifadaki Gallenik köyü sarp uçurumla-

Makedonya köylerinden biri

rın üzerinde olup muvasalası da keçi yollarından ibarettir. Buradaki erkek ve kadınların kıyafetleri Osmanlıların istilâsından evvelki devirlerin aynıdır.

Köyün erkek nüfusu taş kesmekte usta olduklarından dünyanın her tarafında ve hattâ Amerikada çağırılır ve arttırdıkları paraları köylerine gönderirler. Ekseriya köyde ihtiyar köy muhtarından başka tek bir erkek bulunmaz. Maahaza senenin Petro yortusu günü çok defa köyün bütün erkekleri sıra için köye gelirler. Bu yortu günü evlenme ve düğün için uğurlu sayıldığından genç erkek ve kızlar o gün evlenirler.

Ohri gölünün cenup sahilindeki mukaddes Naum manastırı yalnız Bulgarların nazarında değil, Sırların, Karadağlıların, kiptilerin nazarında da mukaddes bir yer sayılmaktadır. Muayyen günlerde muhtelif unsurlara mensup zairler manastıra dolarlar.

Makedonyada ovalar az olduğundan zeriyyat dağ yamaçlarındaki kuytu yerlerde yapılr. Rüzgârdan mahfuz olan bu yerler mahsus surette tohum ekmek için intihap olunur.

Bu gibi muvafık yerlerde kâfi toprak olmadığı takdirde insan veya merkep sırtında sepetler içinde toprak getirilip doldurulur.

Makedonyanın yeraltı zenginliği boldur. Kurşun, gümüş, demir, manganez, pirit, sfalerit, çinko, bakır madenleri vardır. Halkidik yarım adasında zengin antimon ve arsenik madenleri bulunmaktadı. Buradan 1904 de İngiltere ile Fransaya 10 milyon 400 bin kilo demir de ihraç edilmiştir. Romine köyü yamındaki maden ocağında senede 5000-6000 ton krom istihşal edilmektedir. Tikveş, Miglen, Vodinede maden kömürü o-

Makedonyanın manastır cihetinde köy kadınlarının muhteşem kıyafeti

(Bu elbise 100 altın kıymetindedir) cakları, alçı, krom, göztaş tabakaları bulunur.

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Geçen harpte ölenler

Geçen umumî harpte muharip devletlerin verdikleri insanca zayıata dair son toplanan malûmata göre bu harp, cepheelerde dokuz milyon iki yüz bin askerın hayatına mal olmuştur. Merkezi devletler grupna mensup orduların verdikleri maktül zayıatı üç milyon altı yüz bin ve ililâf ordularının verdikleri zayıat beş milyon yedi yüz bin kişidir.

Almanya 2,036,000 ve Avusturya - Macaristân 1,200,000, Bulgaristan 90,000 maktül vermiştir.

Türkiyenin insanca zayıatı 300,000 dir.

İtilâf devletlerinden Rusya 2 milyon 250,000, Fransa 1,900,000, İngiltere 800,000, İtalya 450,000, Sırbistan 120,000, Romanya 80,000, Amerika 40,000, Karadağ ve Yunanistan ile Portekiz 12,000 ve Japonya 1,000 maktül vermiştir ki yekûnu 5,723,000 asker eder.

Bu hesaba göre Alman milleti günde 1331, saatte 55, dakikada 1 asker maktül vermiştir.

Cowboy'ların kıyafeti

Amerikadaki Cowboy'ların kıyafeti halk tarafından çok takdir edilmektedir. Amerikan filmleri bu kıyafeti bütün dünyaya tanıtmış ve sevdirmiştir. Lâkin herkesin hoşlandığı bu kıyafet pek müptezel bir hale geldiğinde günden güne eski kıymet ve ehemmiyetini kaybetmektedir.

Buna karşı Cowboy teşkilâtı şiddetli tedbirler almağa lüzum görmüştür. Çünkü Amerika Müttehit hükümetlerinin garp kısmında bu an'anevi kıyafetle iftihar edenler kıyafetin taklit ve ihlâl edilmesine karşı isyan etmişlerdir.

Cowboy'ların beşiği sayılan Teksas hükümeti dahilinde Madison'un Cowboy birliği tarafından davet olunan kongrede her türlü taklit ve tahriften masun kalması için Cow-

boy kıyafetinin esas eşkâl ve evsafını tespit etmiştir.

Bu karare göre bundan sonra bütün Amerikadaki Cowboy'ların muayyen ölçüde bol paçalı pantolon, iri gri şapka ve işlemeli çizme giyeceklerdir. Kongrede kararlaştırılan eşkâl ve evsafa muhalif kıyafetle gezecekler: birlikten çıkarılacaklardır.

Kıyafetlerin esas bir olmakla beraber bir yahut birkaç sürüyü idare eden Cowboy'ların kıyafetleri arasında bir fark olacaktır. Bu fark askeri teşkilâtta erler ile erbaşlar arasındaki birbirinden tefrik eden âlâmetler şeklinde olacaktır.

Bu suretle Cowboy üniforması Amerikanın eski sekencesi kızıl tenlilerden alınmış olan şekli daima muhafaza edecektir.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Mısırdaki Dayı bey

On beş senedenberi bir ümidle yaşıyorlardı: Mısırdaki dayı bey gelecek, onları bu sefaletten kurtaracaktı. Macid efendi ile karısı Mevhibe hanım, dört çocuğunu güçlükle geçindiriyorlardı. Ancak kut-u layemut yaşıyorlardı. Bunun haricinde en ufak bir masrafları olsa, ne yapabileceklerini bilmiyorlardı; pusulayı şaşıyorlardı.

Bir felâket daha tûy dikti. Mevhibenin hemşiresi Müberra vefat ederek onların başına öksüz yavrusunu bıraktı: Peyker! Teyzesile eniştesi onu çarıncaş alarak, kendi evlâdılarla birlikte büyütmeğe başladı.

Macidle Mevhibe, haddi zatında fena insanlar değildi. Kötülük işlemezlerdi. Fakat iyilik de yapmak ellerinden gelmezdi. Minimini yetim Peykeri evlerinde barındırmak, bir mecburiyet neticesi olmuştu.

Feleğin ilâve ettiği bu fazla yük altında ekseriya inler, şikâyetle bulunurlardı.

Bereket bir ümidleri vardı: Mısırdaki dayı bey... Macidin dayısı... Bu zat, on beş sene evvel Kahireye gitmiş, orada zengin bir izdivaç yapıp, bir servete konmuş. Sonra da işlere girişmiş. Rivayete nazaran çok vurgun vermiş. Şimdi bekâr, yalnız başına, oralarda yaşıyor...

Nadiren mektup yazardı. Sonuncusunu beş sene evvel göndermişti. İşlerinin iyi yürüdüğünden bahsediyordu. Günün birinde çıka geleceğini haber veriyordu. Yeniden evlenmemişti. Varis kendileri olacaktı.

Onun servetine konmak, hakiki bir emel halini almıştı. Arada sırada, alle efradından biri şöyle haykırırdı:

— İnşallah... Galib dayım gelsin de... Hattâ bir sefer, küçük Peyker, altı tığı bu cümleyi tekrarlarmıştı da, Macid kaşlarını çatarak:

— Galib dayı gelmiş, gelmemiş... Sana ne?... - diye haykırmıştı - O senin birşeyin değil ki.

Yavrucağ, susmuş; bir kenara bülünmüştü. Daha şimdiden içtimâl müsavatsızlıkları hissetmiş gibiydi. Günün birinde, Pire damgalı bir mektup, allenin yüreğini hoplattı.

Yemek yemek için sofraya oturmak üzereydiler. Mektup almaktan öyle memnundular ki, yemek soğudu, yemeği unuttular. Hepsî, Macid efendinin etrafında neşe içinde hop hop hopluyordu.

— Galib dayı geliyor... Galib dayı geliyor... Bu akşam geliyor...

Çocuklar, sebebini pek bilmezler, ellerini çırpıyorlardı. İçlerinden en küçükü, neşeye kederin arasındaki farkı seçemiyerek, allenin fevkalâde vaziyeti karşısında ağlamağa başladı. Mevhibe hanım sarardı. Sonra kızardı. İskemleyle kendini bırakarak şöyle dedi:

— Dizlerimin bağı kesiliyor. Ne diyebileceğimi bilemiyorum. Kocasına yaklaştı. Mektubu birlikte okudular: Şu satırlara göz gezdirdiler.

Oğlum Macid, İstanbul geliyor. Zira çok hastayım. Yakında öleceğimi de hissediyorum. Yabancı bir diyarda gömülmesini istemem. Evimde bana ayracağın oda vardır sanırım.

Dayım: Galib

Mevhibe: — Elbette... Buyursun... -dedi.- Salonu boşaltıyor; ona yatak odası yapıyor.

Salon da salon değildi ama, evin en iyi odasıydı.

Kadın, acır gibi bir hal takınarak: — Vah vah... Demek ki çok hastayım... Allah vermesin... Ölümünden de bahsediyor.

Fakat yüreğinde bilhassa bu noktadan dolayı memnundu. Saat altıya doğru, ihtiyar çıka geldi. Aman ne hazırlık yapılmışlardı... Bütün tabahat marifetlerini ortaya dökmüşlerdi.

Haibuki, Galib dayı berbad bir halde... Betbeniz sapsarı... Canlı cenaze! Macid efendi:

— Vah vah... - dedi.- Demek servet de saadet vermiyor.

Yemek yediler. Fakat Galib bey ağzına birşey koymadı. Yalnız birkaç kaşık yoğurt aldı.

Karı ile koca arasında evvelâ bir endişe başladı. Nasıl oluyor da dayı

bey mall vaziyetinden hiç bahsetmiyor?... Elbisesi de fenadı... Amma bu, seyahat elbisesi olacak...

Mevhibe hanım, artık kendini tutamadı.

— Dayı bey... - dedi.- Esgyanız nerede?... Adam gönderip getirtilim...

— Esgyan mı?... İşte bunlar... Bu bavul...

Bavul dediği de ne külüstür şeydi... Mukavvadan!

Mevhibe hanım şöyle düşündü: — Zengin adamın esyaya ne ihtiyacı var?... Mısırdakini orada dağıtmıştır. Burada yenilerini alır...

Muhavere pek sönük cereyan ediyordu. Dayı bey fazla konuşmuyor. Zira, midesi fena halde ağrıyordu. Çocuklar artık Galib beyle alâkadar olmadılar. Birbiri ardı sıra yataklarına çekildiler.

Hepsî yatınca, ihtiyar dedi ki: — Vah evlâdılarım vah... Sizleri çok rahatsız edeceğim...

İkisi birden atıldılar: — Aile arasında böyle şey mevzuu bahis midir?

— Fakat kalabalıksınız... Hayat da pahalılaşmış İstanbulda... Ben, üzerinize yeni bir yük gibi geliyorum.

Karı koca, hayretle birbirlerine baktılar. İkisi birden: — Aman efendim... Estağfurullah... Siz zenginsiniz.

— Yok canım... Nerede zenginlik... Bütün servetimi kaybettim... Ancak bir yol parası tedarik edip buraya kadar gelebildim.

Mevhibe hanım, bir uçurumun dibine yuvarlanıyormuş hissine kapıldı. Macid efendi kaşlarını çatı:

— Peki amma, bunu bize önceden haber vermeliydin, dayı...

Galib, öler gibi bitkin, cevap verdi: — Ya... Kapınızı açmıyasınız diye...

Değil mi?... Cevap vermediler... Fakat şu anda bile en büyük arzuları buydu.

Mısırlı Galib dayı bey için kötü bir hayat başladı. Salonda sobayı bile yakmıyorlardı. İhtiyar, ses çıkarmadan ızırtır çekiyordu. Çocuklar, meydana okuyorlar, onu tahkir ediyorlardı. Anneleri ile babaları da onlara müdahale etmiyorlardı.

Yalnız küçük Peyker, rakık ruhlu bir kızıcağız olduğu için öbürlerinden ayrılmıyor, nezaket gösteriyor, ihtiyarın hizmetini görüyordu.

Bir doktor çağırarak lazım geldi. Hekim muayeneden sonra:

— Şifa bulmaz bir mide rahatsızlığıdır. Ancak birkaç aylık ömrü var... dedi.

Karı koca, feleğin bu yeni darbesinden gece gündüz şikâyetçi idiler. Bilhassa artık ümidleri de sönmişti. Hayat dayanılmaz bir hal almıştı.

Mevhibe hanım: — Canım, Mısırdaki dayı mıydı? Niçin buraya geldi?... - dedi.

Hastanın halli gün geçtikçe fenalaşıyordu. Sade küçük Peyker kendisiyle alâkadar. El işini alıp dayının yanına geliyor; ona hikâye anlatıyor; sütüne gizlice şeker koyuyor; kendi parasından bir de portakal hediye alıp soyuyor; elleri yedirdiyordu.

Mevhibe: — İyi uyustular... Bu da tabii... İkisi de hazır yiyici!... - dedi.

Bir sabah, dayı beyi yatağında ölü buldular.

Mevhibe, masanın önünde bir de portföy gördü. Koştu ve açtı.

Kocasına hitaben yazılmış bir mektup bu portföyde görünüyordu. İçinde de şöyle yazılı:

Vefatımdan sonra (***) nel notere git. Orad bir vasiyetnâmem çıkacak.

Yarım saat sonra, Macid efendi, heyecanından titreyerek noterin yazıhanesine girdi.

Orada, ince bir tebessümle, noter, dayının vasiyetnâmesini okudu:

Galib, 50,000 liraya yakın bir servetin sahibi imiş... Bunu da küçük Peyker bırakıyormuş.

Bu ihtiyar, tamâmîle metruk, tedevisiz, ihtimamsız bir halde ölmeğe terahhül etmişti. Şu tek emeli vardı: Bütün ömrünce kazandığını ancak ehline bırakmak! Kendini biliyordu: Ölecekti! Biraz daha fazla izletmeklekti. Fakat samimî kalbe, samimî olmanın birbirinden ayırd edecekti.

Nakleden: Hatice Süreyya

90,000 asker, 1200
tayıare 40 lık toplarİngilizler Singapur'u müdafaa
için çok ciddi tedbirler aldılar

Singapur'un havadan bir görünüşü

İngiltere Uzak Şarkta bir başkumandanlık ihdas etmiş ve hava maresali sir Robert Brooke - Popham'ı general Wavell'in Orta Şarkta haiz olduğu salâhiyet ve iktidarile Uzak Şark imparatorluk kuvvetleri kumandanlığına tayin eylemiştir.

Singapurda deniz üstünde, Malaya yarımadasında, Hong - Kong limanında bulunan ve gündün güne miktarı ve teçhizatı artmakta olan İngiliz ve Avustralya kuvvetleri, bu hava maresalinin kumandası altında bulunuyor. Hava maresali sir Robert Brooke - Popham genç, güler yüzlü bir tayyarecidir. Singapurda 10,000 Hintli, Malayalı ve Çinli amele geceli, gündüzlü yeni istihkamlar inşa ediyor. Amirallik mayın tarlaları hazırlıyor. Singapur civarında 90,000 kişilik bir İngiliz kuvveti, ordugâh kurmuştur. 1200 tayyare de geniş hangarlara dizilmiştir. Malaya yarımadasının stratejik diğer noktalarında da başka İngiliz kuvvetleri yerleşmişlerdir.

Singapur, Hint Okyanusile, Büyük Okyanusun birleştiği dar yerde kâin bir kilit noktasıdır. Singapur, Cebelüttarik gibi küçük bir kaya parçasından ibaret değildir, fakat Cebelüttarik gibi müstahkemdir.

İngiliz amirallığı, Singapurun şimalinde, Johor boğazının dibinde bahriye tezgâhlarını ve harp limanını kurmuştur. Bu boğaz, garp cihetinden dar bir yol ile kapatılmıştır. Singapurun arka tarafındaki geçid yeri de seddolanmıştır. Bu dar boğaz, şark cihetinden dünyanın en uzun ve ağır topları telâkki edilen 40 santimetrelîk kara topları ile müdafaa edilmektedir.

Boğazın dibinde saklanmış ve mahfuz bir yerde bulunan deniz üstü dünyanın büyüklük itibarile ikincisi telâkki edilen en büyük havuzları ihtiva ediyor. Dünyanın en büyük ve birinci telâkki edilen havuzları Southampton'da bulunuyor. Singapurdaki havuzlarda ve tersanelerde yer yüzünün en büyük harp gemileri tamir edilebilir. Dünyanın en büyük sabih dokları da Singapurdadır. 50,000 tonluk gemileri istiap edilebilecek bu sabih doklar, İngilterede inşa edilmiş ve uzun bir seyahatten sonra İngiltereden Singapur'a naklolanmıştır.

Singapur, bir ada üzerindedir. Bir milyon ton mayı mahurukat istiap edilebilecek olan petrol depoları, yer altındadır. Bu yeraltı depolarında saklanan mayı mahurukat, İngiliz filosunun altı aylık ihtiyaçlarını bol bol karşılamak kâfidir.

İkinci mahallerine kadar sarmış olan Japonların gözü, Cava ve Somatra adasına kadar uzamaktadır. Fakat Singapurda, Malaya yarımadasında toplanmış İngiliz deniz, kara ve hava kuvvetleri, bu Japon emellerine bir sed çekmektedir.

Uzak Şarktaki İngiliz kuvvetleri
Başkumandanı hava maresali
Sir Popham

50,000 tonluk gemileri istiap edilebilecek bu sabih doklar, İngilterede inşa edilmiş ve uzun bir seyahatten sonra İngiltereden Singapur'a naklolanmıştır.

Singapur, bir ada üzerindedir. Bir milyon ton mayı mahurukat istiap edilebilecek olan petrol depoları, yer altındadır. Bu yeraltı depolarında saklanan mayı mahurukat, İngiliz filosunun altı aylık ihtiyaçlarını bol bol karşılamak kâfidir.

İkinci mahallerine kadar sarmış olan Japonların gözü, Cava ve Somatra adasına kadar uzamaktadır. Fakat Singapurda, Malaya yarımadasında toplanmış İngiliz deniz, kara ve hava kuvvetleri, bu Japon emellerine bir sed çekmektedir.

İkinci mahallerine kadar sarmış olan Japonların gözü, Cava ve Somatra adasına kadar uzamaktadır. Fakat Singapurda, Malaya yarımadasında toplanmış İngiliz deniz, kara ve hava kuvvetleri, bu Japon emellerine bir sed çekmektedir.

İkinci mahallerine kadar sarmış olan Japonların gözü, Cava ve Somatra adasına kadar uzamaktadır. Fakat Singapurda, Malaya yarımadasında toplanmış İngiliz deniz, kara ve hava kuvvetleri, bu Japon emellerine bir sed çekmektedir.

İkinci mahallerine kadar sarmış olan Japonların gözü, Cava ve Somatra adasına kadar uzamaktadır. Fakat Singapurda, Malaya yarımadasında toplanmış İngiliz deniz, kara ve hava kuvvetleri, bu Japon emellerine bir sed çekmektedir.

İkinci mahallerine kadar sarmış olan Japonların gözü, Cava ve Somatra adasına kadar uzamaktadır. Fakat Singapurda, Malaya yarımadasında toplanmış İngiliz deniz, kara ve hava kuvvetleri, bu Japon emellerine bir sed çekmektedir.

İkinci mahallerine kadar sarmış olan Japonların gözü, Cava ve Somatra adasına kadar uzamaktadır. Fakat Singapurda, Malaya yarımadasında toplanmış İngiliz deniz, kara ve hava kuvvetleri, bu Japon emellerine bir sed çekmektedir.

İkinci mahallerine kadar sarmış olan Japonların gözü, Cava ve Somatra adasına kadar uzamaktadır. Fakat Singapurda, Malaya yarımadasında toplanmış İngiliz deniz, kara ve hava kuvvetleri, bu Japon emellerine bir sed çekmektedir.

İkinci mahallerine kadar sarmış olan Japonların gözü, Cava ve Somatra adasına kadar uzamaktadır. Fakat Singapurda, Malaya yarımadasında toplanmış İngiliz deniz, kara ve hava kuvvetleri, bu Japon emellerine bir sed çekmektedir.

İkinci mahallerine kadar sarmış olan Japonların gözü, Cava ve Somatra adasına kadar uzamaktadır. Fakat Singapurda, Malaya yarımadasında toplanmış İngiliz deniz, kara ve hava kuvvetleri, bu Japon emellerine bir sed çekmektedir.

ORDULARI DURDURAN KADIN

Tefrika No. 154

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Lütfi Dede de mecliste hazırdı.

Saide gelince, Çalı bey:

— Seni görmek istiyordum, dedi.

Karayığitle dargınmıydın... öyle mi?

Saide başını sallıyarak, bir kelimle cevap verdi

— Dargınım...

— Niçin dargınım?

Saide sözünü esirgemedi:

— Çünkü o, kahbenin biridir. Beni deniz üstünde Recep reisile beraber yüzüstü bıraktı, (Kızlok) u hile ile alıp çekildi, gitti. Buna kahbelik demezler de ne derler?

Çalı bey İbrahim bey birbirlerine baktılar.

İbrahim bey bu hadiseyi vaktile donanma beyinden sakladığı için, şimdi mahcup mevkîye düşmüştü. Fakat, İbrahim beyin de bunu saklamakta hakkı vardı. o zaman yine Saideyi himaye için, Karayığitin serkeşane hareketinden donanma beyine bahsetmemeyi tercih etmişti. Saide sözünü devam etti:

— Siz şimdi, onunla aramızdaki dargınlığın sebeplerini araştırmakla vakit geçirmeyin de, bu melunun bu kadar beni zehirleme için ne tuzaklar kurduğunu anlayın!

Çalı bey birdenbire bağırdı:

— Ne dedin?... Karayığiti seni zehirlemek mi istiyor?

— Evet, kör falcıdan zehir satın aldığını bile öğrendim. Beni öldürmek için fırsat arıyor. Fakat, bu fırsatı ona vermiyeceğim, Allah benimle, doğrularla beraberdir. Şeytan da öyle habisinlerin yardımcısıdır. Bakalım ben mi öleceğim, yoksa o mu? Bunu bir kaç gün içinde göreceğiz ve anlayacağız!

Çalı bey bu sözleri hayretle dinliyordu.

İbrahim beye döndü:

— Bu ne rezalet? Karayığiti, Gelibolu'ya, Saideyi öldürmek için mi geldi yoksa?...

O dakikaya kadar sükûtu ihtiyar eden Lütfi dedenin sabrı tükenmişti:

— Buna ne şüphe var, aslanımı Karayığitin gözlerini kan bürümüş... O, bugün değilse yarın, Saldenin başını yiyecek, bunu onun konuşmalarından anlıyoruz.

İbrahim bey, Saideye sordu:

— Onun böyle birşey yapacağını sanmıyorum. Seni zehirlemek istediğini nereden anladın?

— Kör falcıdan. Hattâ ondan zehir aldığını, zehire mukabil kendisine bir altın verdiğini öğrendim.

— Adam sen de, Falcının sözile hareket edilir mi? Lütfi dedeninavezelliği olmasaydı, bunların hiç birisi meydana çıkmazdı... Kapanır giderdi.

Çalı bey kaşlarını çatarak:

— Hayır, dedi, ben bu fikirde değilim. Hiç birşeyin kapanıp gitmesini istemem. Bu meseleyi burada halletmeliyiz.

İbrahim beyin canı sıkıldı:

— Bunu yapmak için, âma falcıdan başka ortada bir şahid yokken, Karayığite nasıl «sen falancayı öldürecekmişsin!» diyebiliriz. Bahusus ki, Karayığiti, falcıdan niçin zehir aldığını kimseye söylememiştir. Böyle bir alıs veriş bahanesile Karayığite bu lekeyi vermek günah olur.

Saide birdenbire furtınların kopardığı bir sesle ortaya atılarak, Gelibolu muhafızına şu cevabı verdi:

— Gelibolu'ya geldim gündüsbere sizin misafirinizim. Bana gösterdiğiniz insanlık ve şefkat duygularını hiç bir zaman unutmayacağım. Fakat, donanma beyine hatırlatmak isterim ki, Karayığiti de İbrahim beyin misafiridir. İbrahim bey beni de, onu da kırmak istemez. Şimdi belnim bir teflikim var: Karayığitle Saide artık ateşle pamuk gibi bir yerde duramaz... Onların bulunduğu yerde ya bir yangın, yahud bir zelzele başlar. Bu yüzden başkalarının da zarar görmemesi için, ikimizin birinin ortadan kalkması lazımdır. Ben, dizlerimden muztarip olduğum halde onunla mercede dövmeyi kabul ediyorum. Bütün denizciler de benim onunla dövmeme razıdır. Kendisine he-

men haber gönderiniz. Buraya gelsin; suradaki meydana bütün denizciler toplansın... O soyunsun... bacağın falan atsin. İkimiz de silâhsız olarak huzurumuzda dövişelim. Fakat, kıyasıyla, öldürseye dövişelim. Nihayet ikimizden birisi yere düşsün ve ebediyen yerden kalkmasın.

Lütfi dedenin parmağı ağzında kaldı. Hayretinden söyleyecek söz bulamadı. Çalı ve İbrahim beyler birbirlerine baktılar.

Çalı bey: — Böyle kanlı, ölümlü dövüşe ben razı olamam.

Diye mırıldanıyordu. İbrahim beye gelince, o, Karayığitin ne cesur bir dövüşçü olduğunu biliyordu. Saideye döndü:

— Sen eceline mi susadın, a kızım? dedi - Karayığiti dağları yere deviren cesur ve kuvvetli bir erkektir. Sen onunla nasıl dövüşebilirsin?

Saldenin gözleri dönmüştü. İbrahim beyi cevapsız bırakmak istemedi:

— Ben onun ne yaman dövüşçü olduğunu biliyorum. Fakat, kendimi de biliyorum... Beni tanıyanlar varsa, onun gibi ne kadar çok dövüşçü ile cenkleştigini bilir. Uzun lîfa hacet yok... Onunla, siz razı olmasanız da dövüşeceğim. Bir kere de ona haber gönderin bakalım: Saide seninle dövüşmek istiyor, deyin! Cesur sandığınız o meşhur kahraman acaba hemen koşup - benimle dövüşmeğe gelecek mi?

Çalı bey bu işin içinde İbrahim beyin parmağı olduğunu anlamıştı.

— İbrahim, Karayığiti himaye ediyor. Bunların arasındaki gerginliği izale etmek lazım. Eğer barışmaları kabil olmazsa, o zaman en namussuca yapılacak iş elbette dövmektir.

Diyecekti. Zaten Saide - onlar istese de, istemesede de - Karayığitle dövüşmeğe karar vermişti.

Çalı bey, Karayığite haber gönderdi.

O saatte Karayığiti bulamadılar. Saide:

— Yarın, şuradaki meydana denizciler toplansınlar... Karayığite benim dövüşümü seyretsinler. Bu dövüşte, alta kalanın canı çıkacak, üstte kalan yurdun en meşhur dövüşçüsü olarak anılacak.

Dedi. Çalı bey itiraz etmedi. İbrahim bey her ne kadar bu dövüşün önüne geçmeğe çalıştıysa da, Çalı bey, Saldenin ısrarını görürce:

— Bırakalım... Dövüşsünler, dedi, Saide bir kadından bunu isterse, Karayığiti haydi haydi kabul eder.

Saide uzaklaştı. Odasına gelir gelmez, kendisini çok seven birkaç denizci arkadaşına haber gönderdi:

— Yarın, yerle gök ayırd edilecek. akla kara seçilecek. kedi ile aslanın kim olduğu belli olacak. Bütün dostlar ve denizci arkadaşlara haber veriniz. Karayığitle dövüşümü seyretmeğe gelsinler.

Dövüş gecesini, Lütfi Dedenin öğüdleri

Saldenin arkadaşları o gece bir araya toplandılar. Bunlar on beş kişiden fazlaydılar. Saide kahvece tarruza uğramasın, arkasından vurulmasını diye odasının etrafını sandılar.

Karayığite de bir yandan dövüşme haberi gitmişti.

Karayığite bu haberi veren denizcilerden biri - bu da Saldenin adamıydı - gece odaya döndü ve Saideye - Karayığitle konuşmalarını anlattı:

— Yarın dövüşüleceğini söylediğim zaman Karayığitin rengi balmumu gibi sarardı. İbrahim beyin «dağ yavrusu, aslan yavrusu» diye övündüğü bu adam, dövüş haberini duyunca dağ keşisi gibi sindi... şaşaldı. «Ben buraya Saide ile dövüşmeğe gelmedim. Ben onun canından çok severim... o beni anıyamamış» dedi.

Saide, bu haberi getiren adama sordu:

— Beni arkamdan vurmak istediğini ve benim herşeyi bildiğini söylemedin mi?

(Arkası var)

Tefrika No. 103

Güzel Gözlü Kız

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

Eski metresine tatlılıkla yaklaşacak, onu zekâsı ve cerbezisiyle tekrar fethedecekti.

Talihin cilveleri ne olursa olsun, Güzel Gözlü Kız'ı çok sevmişti. O da Recebi sevmişti. Her halde eski aşğını kaçırdığı için, bu kadın mütesirirdi.

Eski âşık, maşukasıyla karşılaşınca ona birçok şeyler anlatacak; yalanlar uyduracaktı.

İşte şimdi Beketeydi. Bu tasavvurlarını yerine getirmesine pek az zaman kalmıştı.

Hizmetçiler onu, kâğıdlarla, kitaplarla dolu bir yazıhane odasına aldılar. On dakikadanberi burada bekliyordu.

Hizmetçi tekrar göründü. Kapının eşliğinde durup dedi ki:

— Hanimefendi bugün çok meşgulermiş. «Seyid Rükneddin bey sizinle görüşmek istiyor!» dedim. Fakat tanımadıklarını da söylediler. Şeyd ziyaretinizin sebebi bir

mektupla bildirirseniz, hanimefendi meşgul olmadıkları bir gün zahâlinizi kabul edecekler.

Recep, işte bunu hiç düşünmemişti. Halbuki «Leylâ»nın onu böyle atlatmasından tabii de hiç bir şey olamazdı. Hakiki ismini ilân edemeyeceği için ancak şimdiki bildirmek mecburiyetinde kalmıştı.

Güzel Gözlü Kız da, bu ismi duyunca bir mâna çıkaramazdı elbette... Ne yapacaktı?

Hayli şaşkın bir halde evden çıkmak mecburiyetinde kaldı.

Leylânın tavsiye ettiği şekilde mektup mu yazacaktı?... Fakat - hattâ müphem ifadeyle yazılsa bile - bir mektubun çok büyük tehlike teşkil edebileceğini düşünüyordu. Hem bakalım, mektup sahibinin eline varacak mı? Ya kocası açarsa?...

Diğer bir tasavvur: Recebin böyle umulmadık bir anda karşısına çıkması üzerine belki

Leylâ korkar, onun mevcudiyetinden kocasını bizzat haberdar ederdi. İşte o zaman... Hapı yuttuğu gündür!

Bu müşkül vaziyette, Recep şöyle diyor:

« — Vah vah... Ne fena oldu da şu benim akıl hocam Sakin Babanın izini kaybettim. onunla mektuplaşamadım.»

Recep nereden bilsin ki, tam o esnada bizzat Haydar Baba da kendisini düşünmekteydi.

Lâkin Haydarı ısgal eden mazi değildi. Onun dimağı şu anda ancak hali hazırda uğraşıyordu.

On defa, yirmi defa hesaplarını yaptı durdu.

« — Evet, evet... Az param kaldı. Faka ihtiyatlı olursam, yeniden delilikler yapmazsam, bununla da Boğazın bir kıyısında pekâlâ tekaüd hayatı yaşanabilir... Bundan sonra tamâmîle isimim gibi Sakin Baba olurum...»

Bu sırada, mağazasının kapısı açıldı. Başını kaldırdı.

Hayretle sıçradı.

İçeriye bir adam girmişti. Bu zat, Fifi'nin apatmanında

ASKERLİK İŞLERİ

Sakatların muayenesi hakkında davet

Beykoz Askerlik şubesinden:
312 ilâ 332 dahil bütün sakatlar yemeden muayene ettirilerek sakatlıklarının hangi kısıma aid olduğunun tesbitine lüzum hasıl olmuştur. Bütün sakatların raporile nüfus cüzdanlarıyla ve ikiser adet fotoğraf ve ikamet senetleriyle muayeneye sevkedilmek üzere 20 Haziran 941 gününe kadar şubeye müracaatları.

YENİ NESRİYAT:

ÇOCUK ADAM

Kıymetli edip ve romancı Orhan Seyfî'nin «Çocuk Adam» ismindeki nefis romanı kitapçı Semih Lütfî'nin yeni Türk romanları serisinde intişar etmiştir. Muharririn edebî şahsiyeti eseri takdim için bir şey ilâvesine ihtiyaç bırakmamaktadır. Yalnız bunu okuyucularımıza müjdelemekle iktifa ediyoruz.

KAYIP — 1418 No. 11 bisiklet plâkasını kaybettikten sonra yenisini çıkaracağından, eskisinin hükmü yoktur.

F. General Feyzi oğlu

Yazın sayfiyelerde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttir. Beher cildin fiati 80 kuruş. **6 Cildlik takımı birden alanlar için fiati: 4 liradır**

Tevzi yeri: AKSAM matbaası tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu
Bu kuponu kesip «AKSAM» Matbaası Kitap servisine getirir veya gönderirseniz fiat üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy Şifa Yurdu

Şehir gürültüsünden uzak bir yerde büyük bir park içinde ve çamların ortasında fevkalâde güzel manzaralı çok temiz ve iyi bakımlı, kadın, erkek her türlü hastalara açık hususi hastane. Sinirlerini ve yorgunluğunu dindirmek ve nekahat devrinin geçirmek isteyenlere mahsus yegâne müessesesi.

Telefon: 42221

«AKŞAM» neşriyatı

ROMANLAR

Kuruş		
Küçük İlanlar	Va-No	75
Kıvrıkcık Paşa	Sermet Muhtar	75
Deli	Selâmi İzzet	30
Yah Çapkını	Burhan Cahit	30
Bu perdenin arkasında	Z. I.	40
Düğün gecesi	Burhan Cahit	100
Sumer Kızı	İskender Fahreddin	125
Asyadan bir güneş doğuyor	İskender Fahreddin	80
Pembe maslahatlı Hanım	Sermet Muhtar	70
Bir kadın gecti	Selâmi İzzet	20
Devler kaldırmı	Halit Fahri	75
Aşk fırtınası	Muazzez Tahsin	50
	Tevzi yeri:	
	AKSAM matbaası	

«AKŞAM» karilerine mahsus yüzde 20 tenzilat kuponu

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

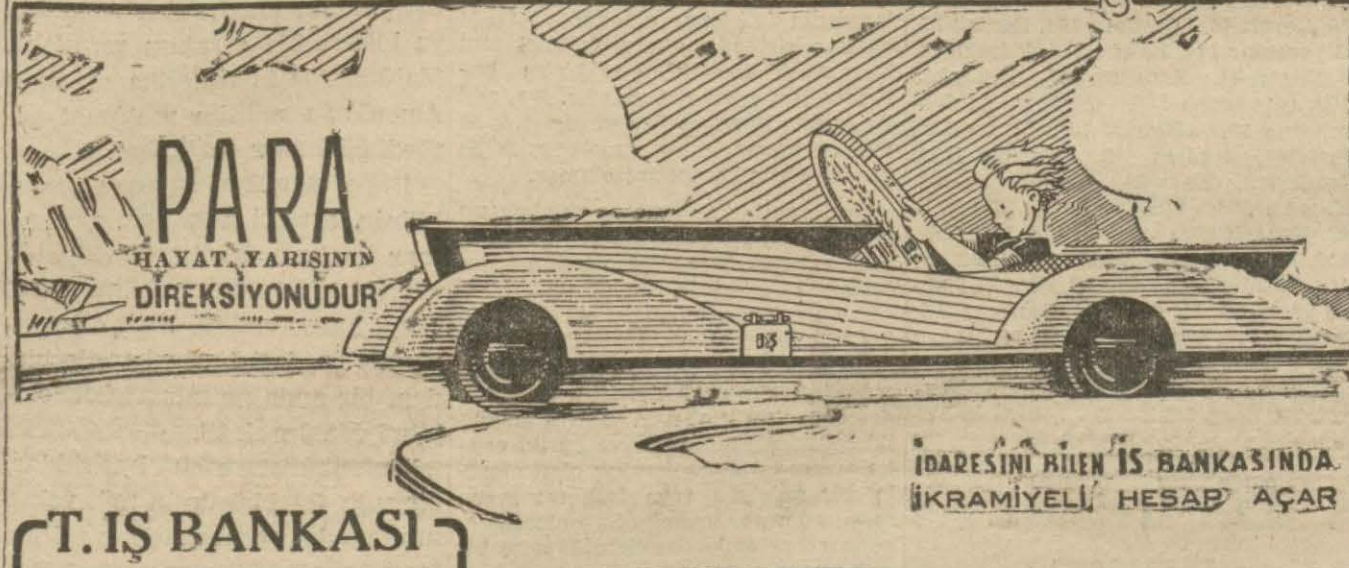
Cerrahpaşa hastanesi bakteri-yoloğu kan, idrar, balgam, mevadî gaita tahlilleri ve (idrâr vasıtasile gebeliğin ilk günlerinde kati teşhisi) yapılı. Beyoğlu: Taksim'e giderken Meşelik sokağı Ferah apartmanı. Tel: 40534

MÜJDE

14 Haziran Cumartesi akşamından itibaren

Taksim KRİSTAL' da
Senelerdenberi Radyolarınızda, Türk Film ve plâklarında heyecan ve zevkle dinlediğiniz yalnız Türkiye'nin değil bir çok Şark memleketlerinin okuyucularından daha kuvvetli hakiki Ses san'atkarı **Bayan MÜZEYYEN SENARİ**

Tanburi SALÂHADDİN PINAR, Kemani NECATİ TOKYAY ve 20 kişilik muazzam S A Z arkadaşlarıyla birlikte dinleyeceksiniz. Telefon: 40099

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları

1941 ikramiye plânı

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 Liralık	= 3000.— Lira
3 " 1000 "	= 3000.— "
2 " 750 "	= 1500.— "
4 " 500 "	= 2000.— "
8 " 250 "	= 2000.— "
35 " 100 "	= 3500.— "
80 " 50 "	= 4000.— "
300 " 25 "	= 6000.— "

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Galip Sinab masasına gelen alacaklı İş bankasının istediği 369232 lira 84 Kr. hakkında bir gün vesika ibraz edilmemesi ve müflis dahi borcu olmadığını beyan etmesi hasebille kayıd ve kabul talebinin reddine iflâs idaresince karar verilmiş olduğu ve bu suretle sıra cedveline işaret edildiği ilân olunur. (5526)

KİRALIK KÖŞK

Suadiye, Yenimahallede Tramvay durağında 444 No. köşkün üst katı kiralıktır. Mobilya ile beş oda, hol ve balkon, elektrik, havagazi, su ve banyo geniş bahçe mevcuttur. 21788 No. ya telefonla müracaat.

ZAYİ 1939 senesinde Karagörmük orta okulundan aldığım 95 No. 11 tasdiknamemi zayı ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Kemal Kolgu

ZAYİ — İstanbul bahriye kumandanlığından aldığım terhis vesikamı kaybettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

Şarkî Karaağaçlı 320 tevelliülâ Süleyman oğlu Ali Orhan

Bayan Kâtip Aranıyor

Büro ve hususi kâtiplik işlerinde çalışmak üzere gayet iyi Fransızca ve İngilizce bilen Lise veya Orta Ticaret mezunu bir bayan aranıyor. Taliplerin muhtasar tercüme halleri ve fotoğrafları birlikte 422 Posta kutusu adresine müracaatları.

ZAYİ — İstanbul limanından almış olduğum 11/901 No. 11 tayfa cüzdanımı zayı ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

Ahmed Gırlı oğlu

Doktor Bahaddin Lutfi Varnalı

OPERATÖR ÜROLOG

Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu, İş Bankası karşısında, Emir Nevruz sokağı, Panaiya apt. No. 2. Tel. 42203

Yer değiştirecek kiracılara tavsiye!

Aksam'ın KÜÇÜK İLAN-LARI'na dikkatle okursanız kendinize en elverişli yurdu yorulmadan bulabilirsiniz.

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

- 1 — Muhtelif evsafa yağlar mektupla teklif istemek suretile satın alınacaktır.
- 2 — Muvakkat teminat 1950 liradır.
- 3 — Tekliflerin levazımından parasız tedarik edilecek şartnamesindeki tarifata uygun olarak 25/7/941 cuma günü saat 17 ve kadar Metro Hanının 4 üncü katındaki levazım müdürlüğüne makbuz mukabilinde verilmiş olması lazımdır. (4460)

Polis Kolejine talebe Alınacaktır.

- 1 — Geçen yıllar olduğu gibi bu yıl da lise derecesindeki Ankara polis kolejinin birinci sınıfına talebe alınacaktır.
- 2 — Kayıt ve kabul şartları her mahallin emniyet müdür ve âmirliklerinde mevcuttur. Talip olanların bu şartları öğrenmek ve ona göre müracaatta bulunmak üzere keyfiyetten bilgi edinmeleri ilân olunur. (3199 - 4516)

T. H. K. İstanbul şubesi başkanlığından:

- 1 — Evvelce eksiltmesi ilân edilmiş olan iki milyon litre zarfının şekli değiştirilmiş ve yeni nümune münakasaya esas tutulmuştur.
- 2 — Muhammen bedel 2500, muvakkat teminat 187 buçuk liradır. Eksiltme 19 Haziran 941 Perşembe günü saat 15 te Cağaloğlunda şube binasında müteşekkil komisyon huzurunda yapılacaktır.
- 3 — İsteklilerin yeni nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için de kanunun tarif ettiği vesika ve teminatları ile birlikte münakasa günü şubeye müracaat etmeleri. (4564)

Kaçırılmayacak Fırsat

Karaköyde Tramvay caddesinde Şafak Kiraathanesi, tekml mobil-yasile beraber devren ve kelepir fiatla acele kiralıktır. FRİJİDER ve KELVİNATÖR vardır. Dört kattır. Birahane ve Lokantaya da elverişlidir. İçindekilere müracaat.

MÜJDE! HÜNKAR SUYU

Mesire mahalli açıldı. Senelerdenberi memleketin şöret bulan Hafız Ahmed idaresindeki ince saz heyeti 15 Hazirandan itibaren her Pazartesi günü icrayı âhenk edecektir. Fiatler geçen seneki gibidir.

Kadıköy İkinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden :

Kadıköyünde Yeldeğirmeninde Tepe sokağında 87 No. da mukim iken ölen ve terekeseine hâkimliğimizce el konulan Frangüle ait bu evdeki eşya 18/6/941 Çarşamba günü saat 14 te ve Kuşdilinde Söğütöğüşme caddesinde 340 No. 11 hanedeki eşyası da aynı gün saat 15 te mahallerinde satılacağından isteklilerin hazır bulunmaları ilân olunur. (4548)

Kadıköy İkinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Kadıköyünde Kuşdilinde İrfanbey sokağında 3 sayılı apartmanın birinci daireden oturan ve 9/10/5/941 günü ölen Zenup oğlu Kerupenin mirasçılarının tarihi ilândan itibaren üç ay içindevesaikile birlikte ve alacak ve borçluların da yine tarihi ilândan itibaren bir ay içinde mahkememize müracaat etmeleri ilân olunur. (4549)

Kadıköy İkinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Kapalıçarşıda kuyumculuk yapmakta iken ölen ve terekeseine hâkimliğimizce el konulan Frangüle ait piranta yüzük, küpe ve sair mücevherler 19/6/941 Perşembe günü saat 14.30 da Sandal bedesteninde satılacaktır. İsteklilerin satışta hazır bulunmaları ilân olunur. (4547)

Zonguldak Belediyesinden:

- 1 — Bir arazöz ve bir kılavuz için iki adet motopomp satın alınacaktır.
- 2 — Muhammen bedelleri: Arazöze ait motopomp (2000), kılavuza ait (1500) lira olup ceman 3500 liradır.
- 3 — Muvakkat teminat 262 lira 50 kuruştur.
- 4 — İhale 20/6/941 günü saat 16 da Belediye Daimi encümeni tarafından yapılacaktır.
- 5 — Taliplerin muayyen gün ve saatte bizzat veya teklif mektuplarıyla müracaatları ilân olunur. (4568)

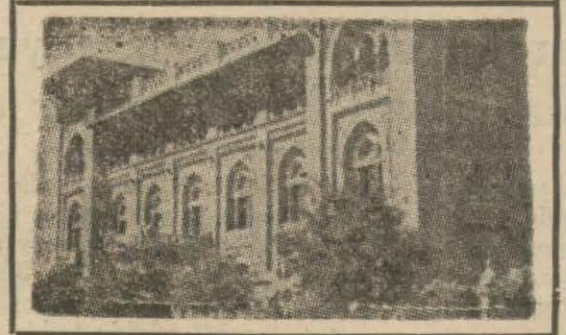
inşaat ilânı

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden:

- 1 — Sivas çimento fabrikası müteammim inşaatından türbin ve kazan binalarile soğutma kulesi beton imalatı vahit fiyat esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 346063.13 liradan ibarettir.
- 2 — Eksiltme evrakı 20 lira mukabilinde Sümer Bank Muamelât şubesinde alınabilir.
- 3 — Eksiltme evrakı 28 Hairan 941 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 11 de Ankara Sümer Bank umumî müdürlüğünde yapılacaktır.
- 4 — Muvakkat teminat 19600 liradır.
- 5 — İstekliler teklif evrakı meyanında şimdiye kadar yapmış oldukları bu kabil işlere ve bunların bedellerine, firmanın teknik teşkilâtının kimlerden teşekkül ettiğine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikaları koyacaklardır.
- 6 — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 10 a kadar makbuz mukabilinde Ankara Sümer Bank umumî kâtipliğine teslim edilecektir.
- 7 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lazımdır. Postada vaki olabilecek gecikmeler nazarı itibare alınmayacaktır.
- 8 — Banka ihaleyi icrada serbesttir. (4572)

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası. Şube ve ajans adedi: 265
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1,000 liralık 4,000 lira	100 adet 50 liralık 5,000 lira
4 " 500 " 2,000 "	120 " 40 " 4,800 "
4 " 250 " 1,000 "	160 " 20 " 3,200 "
40 " 100 " 4,000 "	

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kuralar senede 4 defa 11 eylül, 11 birincikanun, 11 mart ve 11 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâletinden :

Açık eksiltme usulile inşaat malzemesi alınacak

Malzemenin nev'i	Miktarı	Bedeli Lira Kr.	Muvakkat teminat Lira Kr.	İhale günü	İhale saati
Kiremit	35000 adet	3250 00	243 75	23 Haziran 941	15 00
Mahya	1000 adet			23 Haziran 941	15 00
Gelvanizli sac	3500 Kg.	4200 00	315 00	23 Haziran 941	15 00

- 1 — Ankara da Hamamönünde Tıp fakültesi müstemilatından Doğum ve Nisaiye kliniği binasında emaneten yapılacak ikmal inşaatı için neveleri, miktarları, muhammen bedelleri, muvakkat teminat miktarları yukarıda yazılı 3 nevi inşaat malzemesi açık eksiltme usulile alınacaktır.
- 2 — Eksiltme 23 Haziran 1941 tarihinde pazartesi günü saat 15 te Ankara Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâletinde teşkil olunacak hususi komisyonca yapılacaktır.
- 3 — İstiyenler bu işe ait şartnameyi Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâleti İctimaî Muavenet dairedesinde ve Şatınbulda Sıhhat ve İctimaî Muavenet müdürlüğünde tedkik edebilirler.
- 4 — Teminat olarak nakit ve nakit mahiyetindeki evrak komisyonca kabul edilmeyeceği için bu kabil teminat vermek istiyenler daha evvel Vekâlete müracaatla bunları alâkalı malsandıklarına yatırmaları ve komisyonca makbuzlarını tevdi etmeleri lazımdır. (4123)

Türkiye Palamutçuları Anonim Şirketinden :

Şirketimizin 22 Mayıs 1941 tarihinde akdi mukarrer fevkalâde umumî heyet toplantısında nisabı ekseriyet hasıl olmadıktan ictima yapılamamış ve Ticaret kanunu mucibince işitmanın 27 Haziran 1941 Cuma günü saat 16 da İzmir Ticaret ve Sanayi odası salonunda yapılması takarrur etmiştir.

Ticaret kanunu mucibince bu ikinci ictimada sermayenin asgarî yüzde ellisinin hazır bulunması lazım geldiğinden sayın hissedarlarımız ictima gününden on gün evveline kadar Şirket idaresine müracaatla dühüliye varakası almalari ilân olunur.

İDARE MECLİSİ Müzakere Ruznamesi

Şirketin esas mukavelesinin aşağıdaki şekillerde birinci maddesine son bir fıkrâ ilâvesi, 30 ve 41 inci maddelerinin tadili hakkında müzakere icrasile kararlar alınması.

- 1 — Birinci maddenin sonuna ilâvesi teklif edilen fıkrâ:
Şirketin palamut gibi Ma, Sumak Çamkabuğu vesair taneli maddelerin gayri mamûl ve mamûlünün Ticaret ve sanayi ile dahi igtisat edebilir. Depo ve yazınane için arsa ve Bina satın alabilir veya inşa ettirebilir.
- 2 — 30 uncu maddenin ilk fıkrasının bugünkü şekli:
Heyeti umumiye her sene Nisan ayı zarfında şirketin merkezinde sureti âdiyede toplanır. 41 inci maddenin tadili teklif edilen şekli:
Heyeti umumiye her sene temmuz ayı içinde şirketin merkezinde sureti âdiyede toplanır.
- 3 — 41 inci maddenin birinci fıkrasının bugünkü şekli:
Şirketin senei malıyesi Mart biter. iptidasında bed il şubatın sonunda günü hitam bulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İdare Amirleri Riyasetinden :

- 1 — Riyaseti cümhur otomobillerile Büyük Millet Meclisi riyaset otomobillerine kapalı zarf usulile «88.500» litre benzin alınacaktır.
- 2 — Şartnameler Meclis daire müdürlüğünden her gün öğleden evvel bedelsiz olarak alınabilir.
- 3 — Eksiltme 20/6/941 cuma günü saat on dörtte Büyük Millet Meclisi İdare Amirleri heyeti odasında icra kılınacaktır.
- 4 — Muvakkat teminat 1469 liradır.
- 5 — Kapalı zarfların ihale günü saat on beşe kadar idare Amirleri heyetine makbuz mukabilinde tevdi edilmesi lazımdır.
- 6 — Talipler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 maddelerinde yazılı vesikalari birlikte getireceklerdir. (4316)

FRANSIZCA BİLEN

Bir Türk Muhasip Aranıyor

Taliplerin isteyecekleri maaş mikdarını bildiren bir mektup ile ve «Muhasip» rumuzu ile İstanbul 176 Posta Kutusu adresine müracaatları.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (14300) lira olan 650 Rulo Beton İnşaat için tecrit veya bina damlarını örtmek için ala cins karton bitüme (beher topu 20 metre murabbai ve 40 kg. olmak üzere) (25/6/1941) çarşamba günü saat (15.30) on beş buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1072) lira (50) kuruşluk muvakkat teminat, kahurun tayin ettiği vesikalari tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14.30) on dört otuza kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (4385)